

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 23^ο, Αρ. 94. Απρίλιος - Ιούνιος 2023

“ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ”

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 23^ο, Τεύχος 94^ο, Απρίλιος - Ιούνιος 2023
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής: Π. Λεούσης

Συντακτική Επιτροπή: Π. Λεούσης, Δ. Βαρελάς

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση.

Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: “NO+ADO”, Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 20. Εγγραφή € 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το γράμμα του προέδρου	1
Το κεχριμπάρι	2
Ελ Σιντ	4
Ο τάρανδος	6
Ιστορία της πορνείας	8
Το ρύζι στο Λάος	10
Το «χαρούμενο κοιμητήριο»	11
Το Ρούμι	12
Το Αβοκάντο	14
«Δωρεάν αγροτική διανομή»	15
Μουλέν Ρουζ	16
Ντοράντο Πιέτρι, ένας ήρωας αθλητής	18
Ανοικτή Επιστολή (Ταχυδρομικές σημάνσεις κλπ.)	20
Η Λήδα και ο Κύκνος	25
Το κουκλοθέατρο	26
«Ο Θεός σώζει τον βασιλέα»	28
Τα κίβι	29
Η Κολοκυθιά	30
Η φυλακή	32
Ορζέλ, Το υποβρύχιο φάντασμα	34
Η πεζοπορία	35
Η τρούφα	36
Αχ! Αυτό το πλάνο.... (Ιστορία της Ορειβασίας)	38
Ναζίμ Χικμέτ	39
Ψάθινο καπέλο	40
Φλάουτο της μύτης	41
Νέες εκδόσεις γραμ/μυν Ελλάδας-Κύπρου	42
Δικά μας και δικά σας νέα	44

CONTENTS

Editorial	1
The Amber	2
El Cid	4
The Reindeer	6
History of prostitution	8
Rice in Laos	10
The “happy cemetery”	11
The Rum	12
Avocado	14
“Free agricultural distribution”	15
Moulin Rouge	16
Dorando Pietri	18
Open letter (Postal signs...)	20
Leda and the Swan	25
The Puppet Show	26
“God Save the King”	28
The Kiwi	29
The Zucchini	30
The Prison.....	32
Orzel, the Underwater Ghost	34
The Hiking	35
The Truffle	36
Thematic plans: (Mountain climbing)	38
Nâzım Hikmet	39
Straw hat	40
The nose flute	41
New issues of Greece and Cyprus	42
Philatelic news	44

Εικόνα εξωφύλλου: Γραμματόσημα από το άρθρο «Κουκλοθέατρο».

“THE THEMATIC PHILATELIST”

Quarterly Journal. Year 23th. No 94, April - June 2023

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, D. Varelas

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31 2102825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members
Annual subscription € 20. New members' subscription € 5

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

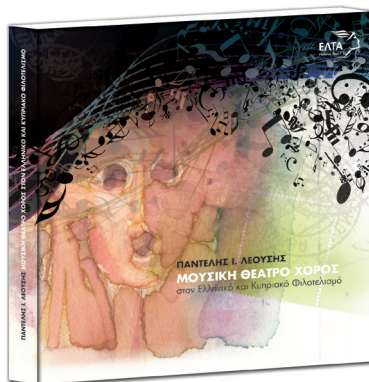
Λόγια & μουσική Π. Λεούση

Ύμνο για σένα θα τραγουδήσω, μικρό χαρτάκι χρωματιστό,
τις αρετές για να τιμήσω και για τα τόσα που σου χρωστώ.
Μικρό χαρτάκι, χάρη σε σένα γνώρισα φίλους, βρήκα χαρές,
γύρισα τόπους, κέρδισα επαίνους, ώρες εξάισιες, μοναδικές.
Μ' έμαθες στην έρευνα, στην τάξη, μ' έκανες πιο πλούσιο, πιο σοφό.
Πάντοτε μη βρέξει και μη στάξει σ' είχα, με τσιμπίδι και φακό!
Μικρό χαρτάκι αγαπημένο, με συντροφεύεις από παιδί.
Στις αρετές σου κεντώ και υφαίνω γνώση για τέχνη κι αισθητική.
Με ταξιδεύεις σ' άγνωστους κόσμους, μόρφωσης, γνώσης, πολιτισμού.
Κοντά σου βρίσκω καινούργιους δρόμους, στιγμές γαλήνης και στοχασμού...
Μήνυμα αγάπης κι' αδελφосύνης στον κόσμο στέλνεις, ενωτικό,
πρέσβη της γνώσης και της ειρήνης, μικρό χαρτάκι, σ' ευχαριστώ.

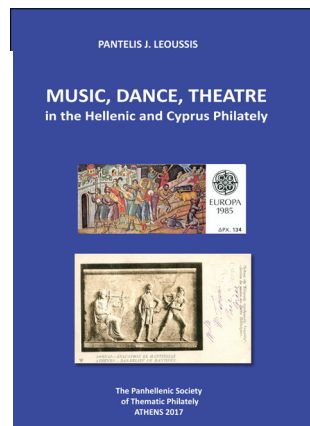
(Έκδοση του Συλλόγου μας)

BALKANFILA 2016 Χρυσό
ITALIA 2018 Μεγάλο Επίχρυσο

(Έκδοση Ελληνικών Ταχυδρομείων)

BALKANFILA 2016 Μεγάλο Επίχρυσο

(Έκδοση του Συλλόγου μας)

ITALIA 2018 Μεγάλο Επίχρυσο
EFIRO 2019 (Ρουμανία) Χρυσό
NOTOS 2021 Επίχρυσο

Ο "Θεματικός Φιλοτελιστής" έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:

EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012 Μεγάλο Αργυρό, ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013
Μεγάλο Αργυρό, ΚΥΠΡΟΣ -ΕΛΛΑΔΑ 2014 Μεγάλο Αργυρό, EFIRO 2019 Μεγάλο Επίχρυσο
NOTOS 2021 Επίχρυσο

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:

www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι

Η χρονιά που πέρασε, χάρη στη δραστηριότητα που επέδειξαν τέσσερα-πέντε φιλοτελικά σωματεία με την οργάνωση μικρών ή μεγαλύτερων εκθέσεων, διαλέξεων ή άλλων εκδηλώσεων και με την έκδοση περιοδικού, ασφαλώς και πρέπει να θεωρηθεί επιτυχημένη. Η φετινή, αντίθετα, δεν προοιωνίζεται κάτι ενδιαφέρον, αφού βρισκόμαστε ήδη στο μέσον της και δεν έχει υπάρξει καμία σχετική ανακοίνωση.

Οι ελπίδες στρέφονται τώρα στις δύο μεγάλες επετείους της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας που ακολουθούν τα δύο επόμενα χρόνια: 100 χρόνια από την έναρξη της έκδοσης της ΦΙΛΟΤΕΛΕΙΑΣ το 2024 και 100 χρόνια από την ίδρυση της Εταιρείας το 2025. Επέτειοι που θα ζήλευαν πολλές χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου. Είναι βέβαιο ότι οι εκδηλώσεις που η ιστορική εταιρεία θα οργανώσει για να τιμηθούν αυτές οι δύο σημαντικές επέτειοι, θα ανεβάσουν το επίπεδο του φιλοτελικού ενδιαφέροντος όλης της χώρας.

Υπάρχει επίσης και η ανακοίνωση της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας Θεσσαλονίκης, για τη διοργάνωση Συναγωνιστικής Έκθεσης με Διεθνή Συμμετοχή στην Θεσσαλονίκη τον Νοέμβριο 2024, η οποία θα συμπέσει χρονικά με την Διεθνή Έκθεση Τουρισμού ΡΗΙΟΧΕΝΙΑ και θα φιλοξενηθεί στους χώρους της ΔΕΘ ΗΕΛΕΧΡΟ.

Αυτές είναι ειδήσεις που σκορπούν ακτίνες αισιοδοξίας, που τόσο έχει ανάγκη ο φιλοτελισμός μας.

Η τακτική της Υπηρεσίας Φιλοτελισμού των ΕΛΤΑ, με τις αλληπάλληλες εκδόσεις αυτοκόλλητων γραμματοσήμων (στις οποίες δεν έχουν πάντα πρόσβαση όλοι οι φιλοτελιστές), και στις μεγάλες ονομαστικές αξίες των αναμνηστικών εκδόσεων, δεν προοιωνίζεται τίποτα καλό για το -έτσι κι -αλλιώς- δύσκολο μέλλον του φιλοτελισμού μας. Η παλιά γνωστή πρακτική των Ταχυδρομείων μας, του «δοσ ημίν σήμερον» χωρίς να σκεπτόμαστε και το «αύριον», εξακολουθεί να εφαρμόζεται ανελλιπώς.

Η Ομοσπονδία μας, με τις προσπάθειές της και με την συνεχή θεαματική βελτίωση της ιστοσελίδας της, εξακολουθεί να μας εκπλήσσει ευχάριστα. Μπορούμε πια να μιλάμε άνετα για μία ιστοσελίδα εφάμιλλη των ευρωπαϊκών. Εξαιρετική εντύπωση μας έκανε επίσης η πρώτη εμφάνιση στην ιστοσελίδα του Ενημερωτικού Δελτίου, με τις τόσες χρήσιμες πληροφορίες. Μια ακόμα πρωτοβουλία άξια συγχαρητηρίων.

Εμείς, στο πείσμα όλων των δυσκολιών και παρά την απροθυμία των μελών μας να μας στείλουν άρθρα προς δημοσίευση, εξακολουθούμε να επιμένουμε. Ο Θεματικός Φιλοτελιστής είναι πάντα εδώ, συνεπής και άξιος της αγάπης και εμπιστοσύνης των μελών του.

Καλό καλοκαίρι σε όλους

Ο πρόεδρος

Το κεχριμπάρι

Το κεχριμπάρι είναι απολιθωμένη ρητίνη κωνοφόρων δέντρων που έζησαν τουλάχιστον 30 έως και περισσότερα από 100 εκατομμύρια χρόνια πριν. Η κολλώδης ρητίνη των δέντρων, λίγο πριν καταπλακωθεί από χώμα και ταφεί, μάζευε πάνω της διάφορα υλικά όπως κλαράκια φυτών, φύλλα, άμμο καθώς και έντομα, αράχνες και αλλά μικρά ζώδια που κόλλαγαν πάνω της και δεν μπορούσαν να ξεφύγουν. Σε πολλές περιπτώσεις το κεχριμπάρι έχει «φυλακίσει» μέσα του την τελευταία πνοή των εντόμων λίγο πριν ξεψυχήσουν, ως μια θολή άλω μπροστά από το στόμα τους. Θαμμένη για εκατοντάδες αιώνες κάτω από τη γη, υπό την επίδραση διαφορετικών συνθηκών πίεσης και θερμοκρασίας από αυτών της ατμόσφαιρας, η ρητίνη σταδιακά στερεοποιείται και δημιουργεί το γνωστό μας κεχριμπάρι.

Το κεχριμπάρι δεν είναι ορυκτό. Είναι οργανικό υλικό και οι ιδιότητες του μελετούνται από την οργανική χημεία. Είναι πολύ μαλακό και το ειδικό του βάρος είναι $1,08\text{kg/dm}^3$, ελάχιστα μεγαλύτερο από αυτό του νερού. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να επιπλέει μέσα σε ένα ποτήρι με αλατισμένο νερό. Εμφανίζει ρητινώδη λάμψη και χυγκώδες θραύσμα.

Το κεχριμπάρι μπορεί να είναι από εντελώς διάφανο έως σχεδόν διάφανο. Σχεδόν όλα τα κεχριμπάρια περιέχουν εγκλείσματα, τα πιο συνηθισμένα των οποίων είναι οι φυσαλίδες, τα υπολείμματα φυτών (κλαράκια, φυλλαράκια κ.λπ.), τα διάφορα ζώδια (μύγες, μυρμήγκια, σκαθάκια, κουνούπια, αράχνες, σκορπιούς, μέλισσες, σφήκες, τερμίτες, σαραντα-

ποδαρούες, ακρίδες κ.λπ.) και σε μερικές περιπτώσεις διάφορα ορυκτά (σιδηροπυρίτης, ασβεστίτης κ.λπ.). Εντελώς καθαρό εμφανίζεται σε σπάνιες περιπτώσεις. Το χρώμα του μπορεί να κυμαίνεται σε όλες τις αποχρώσεις του καφέ και του κίτρινου. Συνήθεις είναι οι περιπτώσεις κεχριμπαριών με γαλαζωπό ή πρασινωπό χρώμα.

Μια χαρακτηριστική ιδιότητα του κεχριμπαριού είναι η ηλεκτρική του αγωγιμότητα. Αν τρίψουμε το κεχριμπάρι με ένα μάλλινο ύφασμα, αναπτύσσει αμέσως στα άκρα του ηλεκτρικά φορτία και έλκει μικρά κομματάκια χαρτιού ή αλλά ελαφρά αντικείμενα. Μια άλλη ιδιότητα του κεχριμπαριού είναι ο φθορισμός του στην υπεριώδη ακτινοβολία, επιδεικνύοντας ένα λευκό-γαλανό ή κιτρινωπό χρώμα στα μακρά κύματα και παρόμοιο, αλλά πιο αδύνατο χρώμα στα βραχέα. Επίσης, το κεχριμπάρι δεν «ξεφλουδίζει». Αν προσπαθήσουμε να βγάλουμε μια φλοίδα από την επιφάνεια του, το μόνο που θα καταφέρουμε είναι να το θρυμματίσουμε σε μικροσκοπικά θραύσματα. Γενικά, το κεχριμπάρι είναι εύθρυπτο.

Το κεχριμπάρι είναι κακός αγωγός της θερμότητας γι' αυτό αν το ακουμπήσουμε στα χείλη μας αφήνει μια αίσθηση ζεστασιάς. Όταν καίγεται αναδύει μια όμορφη αρωματική μυρωδιά ρετινιού ή μοσχολίβανου γιατί μόνο οι ρητίνες αναδύουν αυτό το άρωμα.

Με το πέρασμα του χρόνου το κεχριμπάρι οξειδώνεται και το χρώμα της επιφάνειάς του σκουραίνει. Αν θέλουμε να δούμε το πραγματικό λαμπερό του χρώμα θα πρέπει να το ξύσουμε με ένα μαχαιράκι.

Κεχριμπάρια με εγκλείσματα εντόμων

Με το πέρασμα του χρόνου το κεχριμπάρι οξειδώνεται και το χρώμα της επιφάνειάς του σκουραίνει. Αν θέλουμε να δούμε το πραγματικό λαμπερό του χρώμα θα πρέπει να το ξύσουμε με ένα μαχαιράκι.

Το κεχριμπάρι βρίσκεται σήμερα σε συγκεκριμένες τοποθεσίες στη γη. Η κυριότερη πηγή του είναι οι ακτές της Βαλτικής Θάλασσας (Λιθουανία, Λετονία, κ.λπ.) και ιδιαίτερα η περιοχή του Καλίνιγκραντ της Ρωσίας. Το κεχριμπάρι της Βαλτικής συνήθως αναφέρεται ως Σοξινίτης (Sucenite). Κεχριμπάρι βρίσκουμε επίσης στη Σικελία, κατά μήκος του ποταμού Σιμέτο κοντά στην Λατάνια, που είναι γνωστό με το όνομα Σιμετίτης (Simetite), στη Ρουμανία, γνωστό με το όνομα Ρουμανίτης (Roumanite), στην περιοχή Γκαντσονκ η Νταντζιγκ της Πολωνίας, γνωστό με το όνομα Γεδανίτης (Gedanite) αλλά και στη Βιρμανία, γνωστό με το όνομα Βιρμανίτης (Burnite). Επίσης στη Δομινικανή Δημοκρατία, στον Καναδά καθώς και σε άλλες περιοχές της Κεντρικής Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών.

Παλαιότερα εξορυσσόταν κεχριμπάρι και στις αραβικές χώρες (κεχριμπάρι Καχραμάν). Ήταν πολύ καλής ποιότητας αλλά εξαιρετικά εύθραυστο.

Ένα κομμάτι γνήσιου, φυσικού κεχριμπαριού μπορεί να πωληθεί ως έχει, χωρίς καμία επιπλέον επεξεργασία. Τις περισσότερες φορές όμως τα κεχριμπάρια είναι θαμπά ή θολά, έχουν πολλά εγκλείσματα που τα σκοτεινιάζουν και δεν δημιουργούν ευχάριστη εντύπωση. Γι' αυτό το λόγο υπόκεινται σε διάφορες επεξεργασίες. Η πιο γνωστή ονομάζεται καθαρισμός και επιτυγχάνεται με το «μαγειρέμα» των κεχριμπαριών σε

φυσικά ή αυθεντικά έλαια. Με αυτό τον τρόπο απομακρύνονται τα νέφη και αυξάνεται η καθαρότητα τους. Τις περισσότερες φορές όμως δημιουργούνται χαρακτηριστικά σπασίματα τα οποία αναφέρονται ως «πούλιες», «νούφαρα» ή «φύλλα νεροκαρδαμου» .

Πολλές φορές τα σπασίματα αυτά προκαλούνται σκοπίμως, αλλά πρέπει να έχουμε κατά νου ότι και μερικά φυσικά κεχριμπάρια χωρίς καμία επεξεργασία μπορεί να επιδεικνύουν τέτοια «νούφαρα».

Μια άλλη συνήθης επεξεργασία που υπόκεινται τα κεχριμπάρια είναι η βαφή. Βάφονται συνήθως κοκκινωπά ή πρασινωπά για λόγους εμπορικούς. Στην πραγματικότητα, αν αφήσουμε ένα κεχριμπάρι πολλά χρόνια στην ατμόσφαιρα, αυτό θα αποκτήσει μια ερυθρωπή απόχρωση και αυτό προσπαθεί να μιμηθεί η επεξεργασία της βαφής.

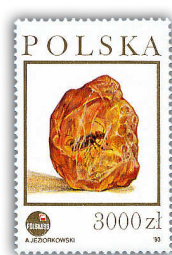
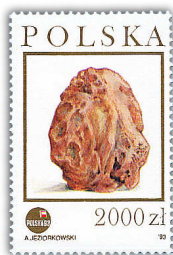
Ένα διαφορετικό υλικό με το όνομα «κεχριμπαραοειδές» (ambroid) είναι πολύ γνωστό στην αγορά και δημιουργείται από μικροσκοπικά κομμάτια κεχριμπαριού που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από μόνα τους στην κοσμηματοποιία. Τα μικρά αυτά κομμάτια λιώνουν και ενώνονται μεταξύ τους σε συγκεκριμένες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης, έτσι ώστε μετά την επαναστεροποίηση τους να δημιουργούν μεγάλα τεμάχια, κατάλληλα για

το εμπόριο.

Παντελής Λεούσης

Κομψοτεχνήματα από κεχριμπάρι

ΕΛ ΣΙΝΤ

Ο El Cid (1045-1099), ο εθνικός ήρωας της Ισπανίας, γεννήθηκε στην πόλη Vinar, στο πριγκιπάτο της Καστίλης, σε μια χαοτική περίοδο της ισπανικής ιστορίας, όταν μεγάλο μέρος των νότιων δύο τρίτων της Ιβηρικής χερσονήσου είχε κατακτηθεί από τις ισλαμικές δυνάμεις κατά την αραβική κατάκτηση που ξεκίνησε τον 8ο αιώνα μ.Χ. Το 1009, το Ισλαμικό Χαλιφάτο των Ομαγιάδων κατέρρευσε και διαλύθηκε σε ανταγωνιστικές μεταξύ τους πόλεις-κράτη. Το βόρειο τρίτο της χερσονήσου χωρίστηκε σε πριγκιπάτα - Λεόν, Καστίλλη, Ναβάρρα, Βαρκελώνη, Αστούρια, Γαλατία και άλλες - που πολέμησαν τόσο μεταξύ τους, όσο και τους Άραβες κατακτητές τους. Η ισλαμική κυριαρχία στην Ιβηρία διέφερε από τόπο σε τόπο, όπως και τα σύνορα των πριγκιπάτων, αλλά η τελευταία πόλη που απελευθερώθηκε από τη «Χριστιανική Reconquista» (Ανακατάκτηση των μουσουλμανικών εδαφών) ήταν το Εμιράτο της Γρανάδας το 1492.

Το γενέθλιο όνομα του El Cid ήταν Rodrigo Díaz de Vivar. Ο πατέρας του ήταν μισθοφόρος στρατιώτης.

Όταν πέθανε το 1058, ο Ροντρίγκο στάλθηκε για να γίνει ο φύλακας του Σάντσο, γιου του Φερδινάνδου Α', ο οποίος διέμενε στην Αυλή του πατέρα του στην Καστίλλη, που τότε αποτελούσε τμήμα του Λεόν. Εκεί ο Ροντρίγκο έλαβε επίσημη εκπαίδευση στα σχολεία που είχε ιδρύσει ο Φερδινάνδος,

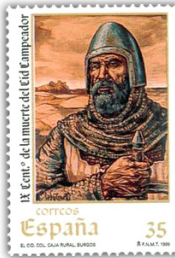
έμαθε να διαβάζει και να γράφει, και εκπαιδεύτηκε στη χρήση όπλων, στην ιππασία και στην τέχνη του κυνηγιού.

Το 1065, ο Φερδινάνδος πέθανε και το βασίλειό του μοιράστηκε στους γιους του. Ο μεγαλύτερος, ο Σάντσο, κληρονόμησε την Καστίλλη και ο δεύτερος, ο Αλφόνσο, τη Λεόν. Μία τρίτη περιοχή, αυτή της Γαλικίας, διαχωρίστηκε για να δημιουργηθεί ένα τρίτο ξεχωριστό κράτος για τον Γκαρθία.

Τα τρία αδέρφια πολέμησαν ο ένας τον άλλον, επιδιώκοντας να αποκτήσουν ολόκληρο το βασίλειο του Φερδινάνδου για τον εαυτό τους. Αρχικά, ο Σάντσο και ο Αλφόνσο συνενώθηκαν εναντίον του Γκαρθία και μετά πολέμησαν ο ένας τον άλλον. Τελικός νικητής αναδείχθηκε ο Σάντσο, ο οποίος το 1072 επανένωσε τις κτήσεις του πατέρα του υπό τον έλεγχό του.

Ο Ελ Σιντ πραγματοποιήσε την πρώτη στρατιωτική του παρουσία ως σηματοφόρος και στρατιωτικός διοικητής για τον στρατό του Σάντσο. Όταν όμως ο Σάντσο πέθανε άτεκνος το 1072 και κληρονόμησε το βασίλειο ο αδελφός του Αλφόνσο ΣΤ' (κυβέρνησε 1072–1109), έχοντας ο Ελ Σιντ αγωνιστεί για τον Σάντσο, βρέθηκε σε άβολη κατάσταση. Η αναπόφευκτη ρήξη μεταξύ τους επουλώθηκε όταν ο Ροντρίγκο παντρεύτηκε την Χιμένα,

ανιψιά του Αλφόνσο, με την οποία απέκτησαν τρία παιδιά: την Cristina, τη Maria και τον Diego Rodriguez. Σε κείμενο του 14ου

Ο Αλφόνσο ΣΤ' ορκίζεται ότι δεν έλαβε μέρος στη δολοφονία του αδερφού του, βασιλιά Σάντσο, κατόπιν απαίτησης του Ελ Σιντ.

Η κάσα-θησαυροφυλάκιο του Ελ Σιντ

αίωνα αναφέρεται μάλιστα ότι ο Ελ Σιντ είχε σκοτώσει στη μάχη τον πατέρα της Χιμέννα!

Παρά το γεγονός ότι η παρουσία του χρησίμευε ως μαγνήτης για τους αντιπάλους του Αλφόνσο, ο Ελ Σιντ υπηρέτησε πιστά τον Φερδινάνδο για αρκετά χρόνια στον πόλεμο που διεξήγαγε ενάντια στους εισβολείς Αλμοραβίδες. Στη συνέχεια, αφού οδήγησε μια μη εξουσιοδοτημένη από τον Φερδινάνδο στρατιωτική εκστρατεία στην ελεγχόμενη από τους μουσουλμάνους Τάιφα (Τολέδο), ο Ελ Σιντ εξορίστηκε.

Κατά την εξορία, ο Ντίαζ πήγε στη μουσουλμανική Τάιφα Σαραγόσα, όπου υπηρέτησε ως μισθοφόρος αξιωματικός με σημαντική διάκριση. Η Σαραγόσα ήταν ένα ανεξάρτητο αραβικό μουσουλμανικό κράτος στην Αλ-Ανδαλου, το οποίο εκείνη την εποχή (1038–1110) κυβερνιόταν από τους Μπανού Χαντ. Πολέμησε για τη δυναστεία των Χουντίντ για σχεδόν δέκα χρόνια, σημειώνοντας σημαντικές νίκες ενάντια σε μουσουλμάνους και χριστιανούς εχθρούς. Διάσημες μάχες για τις οποίες είναι γνωστό το «El Cid» ήταν η ήττα του κόμη Berenguer Ramon II της Βαρκελώνης το 1082 και του βασιλιά Sancho Ramirez της Αραγονίας το 1084.

Όταν οι Βέρβεροι Αλμοραβίδες εισέβαλαν στη χερσόνησο το 1086, ο Αλφόνσο ανακάλεσε τον Ελ Σιντ από την εξορία. Αυτός επέστρεψε πρόθυμα και έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην νίκη στο Σαγκράχας το 1086. Έμεινε υποστηρίζοντας τον Αλφόνσο μόνο για λίγο και το 1089 εξορίστηκε ξανά.

Ο Ροντρίγκο απέκτησε το επωνύμιο «Ελ Σιντ» κάποια στιγμή, κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του σταδιοδρομίας, ίσως μετά τις μάχες του στη Σαραγόσα. Το όνομα El Cid είναι μια ισπανική εκδοχή της αραβικής λέξης «sidi», που σημαίνει «άρχοντας» ή «κύριος». Ήταν επίσης γνωστός ως Rodrigo el Campeador, «ο μαχητής».

Αφού εξορίστηκε από την αυλή του Αλφόνσο για δεύτερη φορά, ο Ελ Σιντ εγκατέλειψε την πρωτεύουσα για να γίνει ανεξάρτητος διοικητής στο ανατολικό τμήμα της Ιβηρικής χερσονήσου. Πολέμησε και απέσπασε τεράστια ποσά φόρου τιμής από τους μουσουλμάνους Τάιφα και, στις 15 Ιουνίου 1094, κατέλαβε την πόλη της Βαλένθια. Πολέμησε με επιτυχία δύο στρατούς των Αλμοραβίδων που προσπάθησαν να τον απομακρύνουν το 1094 και το 1097. Καθιερώθηκε ως ανεξάρτητος πρίγκιπας στην περιοχή με έδρα τη Βαλένθια.

Ο Rodrigo Díaz de Vivar κυβέρνησε τη Βαλένθια μέχρι τον θάνατό του στις 10 Ιουλίου 1099. Οι Αλμοραβίδες ανακατέλαβαν τη Βαλένθια τρία χρόνια αργότερα.

Υπάρχουν τέσσερα κείμενα που γράφτηκαν για τον El Cid κατά τη διάρκεια της ζωής του ή λίγο αργότερα. Δύο από ισλαμιστές και δύο από χριστιανούς, χωρίς κανένα να φαίνεται αμερόληπτο. Μεταγενέστερα κείμενα που γράφτηκαν πολύ μετά τη ζωή του είναι ακόμη πιο πιθανό να είναι μυθικοί θρύλοι παρά βιογραφικά σκίτσα.

Ο τάφος του El Cid και της Jiména.

Ζεράρ Φιλίπ. Πέθανε στα 37 του και, με επιθυμία του, θάφτηκε ντυμένος με τη φορεσιά του Ελ Σιντ, ρόλο που είχε ερμηνεύσει πρόσφατα.

Αφίσα της αξεχαστης ταινίας, μιας από τις μεγαλύτερες υπερπαραγωγές στην ιστορία του κινηματογράφου.

Παντελής Λεούσης

Ο τάρανδος

Οι τάρανδοι (*Rangifer tarandus*), γνωστοί επίσης ως καριμπού στη Βόρεια Αμερική, είναι ένα είδος ελαφιού, η παρουσία του του οποίου συναντάται περιμετρικά στις βόρειες περιοχές του πλανήτη. Είναι εγγενές στην Αρκτική, στην υποαρκτική, την τούνδρα, στις βόρειες και ορεινές περιοχές της βόρειας Ευρώπης, της Σιβηρίας και της Βόρειας Αμερικής. Συναντώνται τόσο σε σταθερούς όσο και μεταναστευτικούς πληθυσμούς, με το μέγεθός τους των αγέλων τους να ποικίλλει σημαντικά σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές.

Το βάρος του θηλυκού ποικίλει μεταξύ 60 και 170 κιλών. Σε μερικές υποκατηγορίες τάρανδου το αρσενικό είναι λίγο μεγαλύτερο. Σε άλλες, το αρσενικό μπορεί να φτάσει μέχρι τα 300 κιλά. Και τα δύο φύλα αναπτύσσουν κέρατα, τα οποία (για τη Σκανδιναβική ποικιλία) στα αρσενικά πέφτουν τον Δεκέμβριο και στα θηλυκά το καλοκαίρι. Τα εξημερωμένα ζώα έχουν μικρότερα πόδια και είναι βαρύτερα από τα άγρια.

Οι τάρανδοι είναι μηρυκαστικά ζώα και διαθέτουν στομάχι με τέσσερα μέρη. Τρώνε κυρίως λειχήνες τον χειμώνα, ιδιαίτερα βρύα τάρανδων. Ωστόσο, τρώνε και τα φύλλα από ιπιές και σημύδες καθώς επίσης βούρλα και χόρτα. Μπορούν επίσης να φάνε αρουραίους, τρωκτικά *Iepmus*, πουλιά και αυγά πουλιών.

Ένα ασυνήθιστο χαρακτηριστικό των

τάρανδων είναι πως διαθέτουν μπροστινά δόντια μόνο στην κάτω σιαγόνα, ενώ φρονιμίτες και στα δύο σαγόνια.

Στη φύση, τα καριμπού μεταναστεύουν σε μεγάλα κοπάδια μεταξύ της γενέθλιας περιοχής τους και της χειμερινής κατοικίας τους. Οι μεγάλες σπλές τους βοηθούν το ζώο να κινείται στο χιόνι και την τούντρα. Επίσης ωθούν το ζώο ενώ κολυμπά. Οι μεταναστεύσεις τους είναι από τις μακρύτερες από όλα τα θηλαστικά.

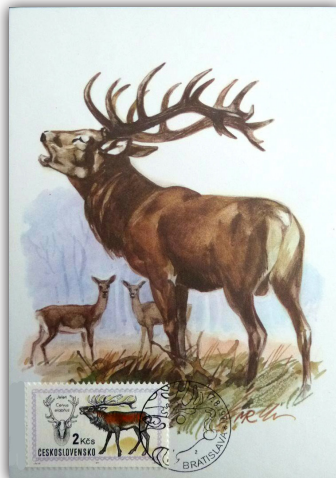
Οι τάρανδοι ποικίλλουν σε μέγεθος και χρώμα, από τον μικρότερο, τον τάρανδο των νησιών του Αρχιπέλαγους Σβάλμπαρντ (Νορβηγία), μέχρι τον μεγαλύτερο, της Βόρειας Αμερικής που εκτείνεται από την Αλάσκα μέσω του Γιούκον, μέχρι τα δασώδη νότια μέσω των Καναδικών Βραχωδών Ορέων. Υπάρχουν είδη καριμπού που ζουν στην τούνδρα και άλλα που προτιμούν τις δασώδεις περιοχές. Το καριμπού της τούνδρας βρίσκεται επίσης σε περιοχές της Γροιλανδίας, αλλά τα μεγαλύτερα κοπάδια βρίσκονται στην Αλάσκα.

Το κοπάδι «Ταϊμίρ» των μεταναστευτικών τάρανδων της ρωσικής σιβηρικής τούνδρας είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο, με πληθυσμό που κυμαίνεται μεταξύ 400.000 και 1.000.000 ατόμων. Αντίστοιχα, το δεύτε-

ρο σε μέγεθος μεταναστευτικό κοπάδι ήταν αυτό του «George River» στον Καναδά,

Στη Βόρεια Αμερική ο τάρανδος λέγεται καριμπού.

που κυμαίνονταν μεταξύ 28.000 και 385.000 ατόμων. Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, έχουν υποστεί τεράστια μείωση τα τελευταία χρόνια. Αναφορές του 2018 μιλούν για λιγότερα από 9.000 ζώα..

Ορισμένα υποείδη είναι πλέον σπάνια και τουλάχιστον δύο έχουν ήδη εξαφανιστεί.

Σε παρακμή, αλλά σε μικρότερο βαθμό, βρίσκονται και τα κοπάδια τάρανδων της σιβηρικής τούνδρας.

Οι λαοί της Αρκτικής έχουν εξαρτηθεί από τα καριμπού για τρόφιμα, ρούχα και στέγη, όπως το καριμπού Inuit (βλέπε ΘΦ τεύχος 87, σελ. 44).

Το κυνήγι των άγριων τάρανδων και η εκτροφή των ημι-εξημερωμένων είναι σημαντικά για αρκετούς αρκτικούς και υποαρκτικούς λαούς, για κρέας, δέρματα, κέρατα, γάλα και μεταφορές, καθώς χρησιμοποιούνται επίσης για να σύρουν άμαξες και έλκυστρα.. Είναι γνωστό ότι πολλοί λαοί του βορρά εξαρτώνται επί αιώνες από την αλιεία και την εκτροφή τάρανδων.

Στον παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο μύθο, οι τάρανδοι του Άγιου Βασίλη τραβούν ένα έλκυστρο στον νυχτερινό ουρανό, για να βοηθήσουν τον Άγιο Βασίλη να παραδώσει δώρα σε καλά παιδιά την παραμονή των Χριστουγέννων.

Το έθιμο γεννήθηκε το 1823, όταν δημοσιεύτηκε σε μια εφημερίδα της Νέας Υόρκης ένα ποίημα ανώνυμα, με

τίτλο «A visit from St. Nicholas» (Μία επίσκεψη του Άγιου Νικόλα), επίσης γνωστό και ως «Twas the Night Before Christmas» (Ήταν μια νύχτα πριν τα Χριστούγεννα). Το είχε γράψει ο Clement Clarke Moore, καθηγητής Ελληνικής και Ανατολίτικης λογοτεχνίας. Ήταν αυτό που συνέβαλλε κατά κύριο λόγο στην διαμόρφωση της ιδέας και της εικόνας που έχουμε σήμερα για τον Άη Βασίλη, ή μάλλον τον Santa Claus ή St. Nicholas.

Έκτοτε, οι περισσότερες αναπαραστάσεις και ζωγραφιές του Άγιου Βασίλη τον απεικονίζουν να ταξιδεύει τέλη Δεκεμβρη πάνω σε ένα έλκυστρο που το σέρνουν τεράστιοι τάρανδοι καριμπού με κέρατα.

Αυτή η εικόνα οδήγησε μερικούς παρατηρητικούς ερευνητές να διατυπώσουν τον ισχυρισμό ότι οι τάρανδοι του Άη-Βασίλη είναι γένους θηλυκού! Αυτό γιατί στα τέλη του Νοέμβρη οι αρσενικοί τάρανδοι χάνουν τα κέρατα τους. Χρειάζεται να περάσουν μερικοί μήνες μέχρι να έρθουν οι αρχές της Άνοιξη για να αρχίζουν να φυτρώνουν σιγά σιγά, ώστε να είναι μεγάλα και γερά το Φθινόπωρο, την εποχή του ζευγαρώματος. Είναι η εποχή που τους είναι απαραίτητα, για να μπορέσουν να παλέψουν για την διεκδίκηση των θηλυκών.

Λάκης Τσάκωνας

Οι τάρανδοι ιππεύονται όπως όλα τα ιπποζύγια....

.... και σύρουν έλκυστρα.

Όταν είναι σε οργασμό έχουν σε πλήρη ανάπτυξη τα κέρατά τους.

Ο Άγιος Βασίλης αγαπάει πολύ τους τάρανδους.

Ιστορία της πορνείας

Η πορνεία αποτελούσε στοιχείο του βίου των αρχαίων Ελλήνων ήδη από την αρχαϊκή εποχή. Στις σημαντικότερες ελληνικές πόλεις και κυρίως στα λιμάνια, αποτελούσε σημαντική οικονομική δραστηριότητα απασχολώντας σημαντικό μέρος του πληθυσμού. Σε καμία περίπτωση δεν θεωρείτο παράνομη: οι πόλεις δεν την απαγόρευαν και η λειτουργία των οίκων ανοχής ήταν φανερή. Στην Αθήνα, στο μεγάλο νομοθέτη Σόλωνα αποδίδεται η ίδρυση κρατικών πορνείων με προσιτές τιμές. Ωστόσο η δραστηριότητα αυτή δεν κατανεμόταν ίσα ανάμεσα στα δύο φύλα: γυναίκες όλων των ηλικιών καθώς και νεαρά αγόρια εκδίδονταν, για μια πελατεία που απαρτιζόταν σχεδόν αποκλειστικά από άνδρες.

Στη Ρώμη, οι οίκοι ανοχής χρονολογούνται από τα πολύ παλιά χρόνια. Ονομάζονταν τότε Λουπανάρ, από το Lupa (λύκαινα), όπως αποκαλούνταν οι ιερόδουλες. Τόσο στη Ρώμη όσο και αλλού στη λεκάνη της Μεσογείου, όσοι είχαν σκλάβους μπορούσαν να τους χρησιμοποιήσουν όπως ήθελαν, αφού ο σκλάβος ήταν ιδιωτική ιδιοκτησία. Οι δούλες εξαιρούντο επίσης από το πεδίο εφαρμογής των νόμων για τη μοιχεία: ο σύντροφός της δεν μπορούσε να την κατηγορήσει, είτε αυτός ήταν ο εραστής της, είτε ο αφέντης της, είτε ένας τρίτος. Επιπλέον, οι νόμοι που καταδίκαιζαν τους κυρίους που εκπόρνευαν τις σκλάβες, όπως και οι νόμοι που χαρακτήριζαν ως μοιχεία τις σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ της ερωμένης και του δούλου της, εφαρμόζονταν πλημμελώς. Ωστόσο, η πορνεία ήκμαζε στη Ρώμη: οι ιερόδουλες εργαζόντουσαν σε

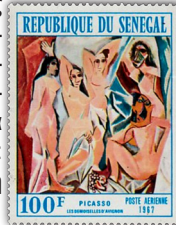
σπίτια που διακρίνονταν από αναμμένα κεριά τις ώρες λειτουργίας τους, σε πανδοχεία, σε καλύβες ή στους δρόμους, μπροστά από στοές, ακόμα και εμπρός από την πόρτα των σπιτιών τους.

Στους οίκους ανοχής, υπήρχαν και ειδικά κουπόνια (spintria) που αγόραζε ο πελάτης και μπορούσε να τα χρησιμοποιήσει για να ζητήσει μια συγκεκριμένη σεξουαλική χάρη.

Ήδη από τον 2ο αιώνα π.Χ., οι ιερόδουλες ήταν εγγεγραμμένες σε ειδικό μητρώο και έπρεπε να διαθέτουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Κοινωνικά, διακρίνονταν στις πιο άπορες, στις σκλάβες, στις αυλικές και στις πολυτελείς εταιρές, οι υπηρεσίες των οποίων ήταν πανάκριβες. Τα δίκτυα της πορνείας τροφοδοτούνταν από το δουλεμπόριο, το οποίο τροφοδοτείτο με τη σειρά του από τους πολέμους και την πειρατεία. Είναι γνωστό ότι στη Δήλο πωλούνταν κάθε μέρα 10.000 σκλάβοι και στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία δεκάδες χιλιάδες παιδιά και έφηβοι προμήθευαν κάθε χρόνο αυτή την αγορά.

Στο Παρίσι, η πολιτική γύρω από την πορνεία δημιουργήθηκε τα χρόνια της βασιλείας του Λουδοβίκου Θ'. Ένα διάταγμα ρύθμιζε τη δραστηριότητα των ιερόδουλων και τις έστελνε έξω από τα όρια της πόλης, οπότε αυτές εγκαθίσταντο σε παραπήγματα, στις όχθες του Σηκουάνα έξω από την πόλη. Αυτοί οι χώροι ονομάζονταν "Bordeaux" (μπορντό), από το bord d'eau (άκρες του νερού). Ήταν οι "bordelières", οι "κόρες των άκρων του νερού", και οι οίκοι ανοχής «bordel» (μπορντέλο).

Οι ιουδαϊκές και χριστιανικές κοινωνίες,

“Οι δεσποινίδες της Αβινιόν” (Π. Πικασό).

“Η γυμνή Μάγισσα” (Φρανθίσκο Γκόγια)

Ένσημο φορολογίας της πορνείας.

“Η μεγάλη οδαλίσκη” (Ζαν Ωγκύστ Ενγκρ)

αμέσως μετά την εμφάνισή τους εφαρμόσαν απαγορεύσεις, οι οποίες επιβλήθηκαν και στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία παράλληλα με την υιοθέτηση του Χριστιανισμού. Τα μέτρα αυτά διατηρήθηκαν μέχρι τον δωδέκατο αιώνα, οπότε ξεκίνησε μια σχετική περίοδος ανοχής που συνοδεύτηκε από κατάλληλες νομικές ρυθμίσεις.

Τον 16ο αιώνα, μετά τις καταστροφές που επέφερε η σύφιλη που ήρθε από το Νέο Κόσμο και επηρέασε όλα τα στρώματα της κοινωνίας, οι σεξουαλικές σχέσεις εκτός των δεσμών του γάμου τέθηκαν υπό αναθεώρηση.

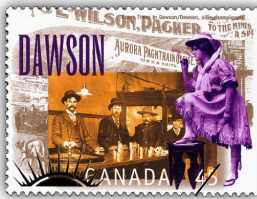
Από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα η ανοχή των κοινωνιών στην πορνεία πέρασε από πολλές διακυμάνσεις, άλλοτε έχοντας την κρατική ανοχή μέσω ενός νομικού και υγειονομικού πλαισίου, άλλοτε με απαγορεύσεις.

Ένα ενδιαφέρον παράδειγμα κρατικής παρέμβασης είναι και αυτό της Αργεντινής. Αφότου η κυβέρνηση της Αργεντινής κατέστησε νόμιμη την πορνεία τη δεκαετία του 1870, διάφοροι δήμοι προσπάθησαν να ελέγξουν την πρακτική της, περιορίζοντας τις δραστηριότητες των ιερόδουλων και επιβάλλοντας μέτρα δημόσιας υγείας. Το 1890, ως μέρος ενός προγράμματος για τη μείωση της εξάπλω-

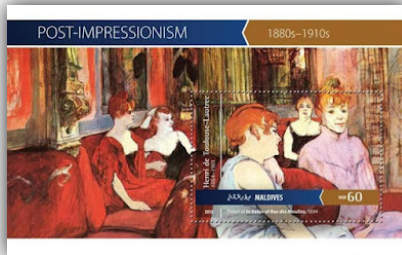
σης των αφροδισίων ασθενειών, η πόλη Ροζάριο της επαρχίας Σάντα Φε ζήτησε από τις ιερόδουλες να εγγραφούν και να υποβληθούν σε σωματικές εξετάσεις δύο φορές την εβδομάδα. Οι κυρίες με αφροδίσια νοσήματα δεν επιτρεπόταν να εργαστούν και μπορούσαν να περιοριστούν σε νοσοκομείο αφροδισίων ασθενειών μέχρι να πάψουν να είναι μολυσματικές. Σε κάθε ιερόδουλη δόθηκε ένα βιβλιάριο στο οποίο καταγράφονταν τα αποτελέσματα των εξετάσεων. Η ιερόδουλη έπρεπε να αγοράζει ένσημα εισόδων (Sanitarios) για να πληρωμή των εξετάσεων. Τα ένσημα τοποθετούντο στο βιβλιάριο και προστίθεντο διάφορες σημάνσεις την ώρα της εξέτασης.

“Δύο φίλες”
(Τουλούζ Λοτρέκ).

Σαλόνι στο Dawson του Καναδά. Δεξιά “Ένα κορίτσι που περνάει καλά”.

Ιερόδουλες εν αναμονή πελατών
(Τουλούζ Λοτρέκ).

Υπήρχαν πέντε πιθανά αποτελέσματα: SANA (υγιής), CON REGLA (με έμμηνο ρύση), ENFERMA (άρρωστη), OBSERVACION (υπό παρακολούθηση) και REPUESTA (ανάρρωση).

Υπήρχαν περίπου 200 αδειοδοτημένες ιερόδουλες στο Ροζάριο,

με βάση τον αριθμό των ενσήμων που χρησιμοποιήθηκαν, αν και ο αριθμός αναμφίβολα κυμαινόταν.

Τα Sanitarios εκδίδονταν κάθε χρόνο, από το 1893 έως το 1932.

Παντελής Λεούσης

Υγειονομικές σημάνσεις: SANA (υγιής), CON REGLA (με έμμηνο ρύση), ENFERMA (άρρωστη), OBSERVACION (υπό παρακολούθηση), REPUESTA (χειρόγραφο: ανάρρωση).

Το ρύζι στο Λάος Από την παραγωγή στο ...πίατο!

Αναζητώντας υλικό για κάποιο άλλο θέμα, η καλή σύμπτωση μας γνώρισε ένα μεγάλο αριθμό γραμματοσήμων του Λάος, οι εικόνες των οποίων «μιλούν» πολύ παραστατικά για την καλλιέργεια, συγκομιδή, επεξεργασία και κατανάλωση του ρυζιού. Μία πλήρης, «μίνι» θεματική συλλογή!

Τα βόδια οργάνουν το ρυζοχώραφο και φυτεύονται τα φυτάρια του ρυζιού. Ακολουθεί ο θερισμός και η συγκέντρωσή του σε θημωνιές.

Στη συνέχεια εξάγονται οι κόκκοι του ρυζιού, οι οποίοι αποφλοιώνονται είτε μέσα σε ξύλινα γουδιά, είτε σε χειροκίνητα μηχανικά. Οι νοικοκυρές, αφού μουλιάσουν το ρύζι, το βράζουν...

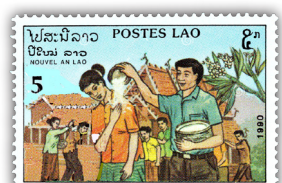

...στον ατμό μέσα σε κατσαρόλες από μπαμπού, το κρυώνουν, το κάνουν μικρές μπάλες και το βάζουν σε ειδικά δοχεία μέχρι να φτάσει στο τραπέζι. Υπάρχει τρόπος να βράξει το ρύζι και μέσα σε καλάμι από μπαμπού. Το ρύζι του Λάος είναι κολλώδες και είναι τόσο σημαντικό φαγητό στη χώρα, ώστε η πιο γνωστή εθνική παροιμία είναι: «Ένα άτομο που τρώει κολλώδες ρύζι, ακούει δημοτική μουσική, παίζει το όργανο *Khene* (εικόνα) και ζει κάτω από ένα σπίτι πάνω σε πασσάλους, τότε μάλλον είναι Λαοτιανός!».

Τέλος, κάθε χρόνο οργανώνεται το φεστιβάλ του ρυζιού που περιλαμβάνει και ράντισμα των φεστιβαλιστών με ρύζι.

Α. Κ.

Το «χαρούμενο κοιμητήριο»

Το να μιλά κανείς για κοιμητήρια δεν είναι ασφαλώς ό,τι πιο ευχάριστο. Εντούτοις, μας αρέσει ή όχι, τα κοιμητήρια αποτελούν μέρος της ζωής μας. Εκτός από τις προσωπικές "υπηρεσίες" που μας προσφέρουν, συνιστούν τόπους όπου συναντάμε ιστορικές, πολιτικές, καλλιτεχνικές ή άλλες προσωπικότητες στις τελευταίες κατοικίες τους, και μάλιστα σε τάφους με αγάλματα, ανάγλυφα, παρεκκλήσια, σπουδαίων καλλιτεχνών, σε τρόπο ώστε τα κοιμητήρια να αποτελούν σπουδαία μουσεία, περιζήτητα για πολλούς φιλότεχνους.

Στη Ρουμανία υπάρχει ένα κοιμητήριο, στο χωριό Σαπίντα (5000 κάτοικοι) της επαρχίας Μαραμούρες, κοντά στα σύνορα με την Ουκρανία, γνωστό σε όλο τον κόσμο λόγω της μοναδικότητάς του, που προσελκύει χιλιάδες τουρίστες από όλο τον κόσμο. Βρίσκεται σε περιοχή γεμάτη με τρεχούμενα νερά και ιαματικές πηγές που με τον καιρό εξελίχτηκε σε κέντρο "ιαματικού τουρισμού".

Το κοιμητήριο στο οποίο αναφερόμαστε ονομάζεται "Χαρούμενο κοιμητήριο". Η ιδέα της δημιουργίας του ξεκίνησε το 1935 από κάποιον Σταν Πατράς. Αυτός σκέφτηκε πως, διακοσμώντας κατάλληλα τους σταυρούς των μνημάτων, θα πρωτοτυπούσε και θα καθιστούσε την ατμόσφαιρα του κοιμητηρίου λιγότερο δυσάρεστη. Μαζί με τους μαθητές του, λοιπόν, σχεδίαζε με γελοιογραφικό τρόπο πάνω σε κάθε σταυρό τα θετικά και αρνητικά στοιχεία του κάθε "κοιμωμένου". Άλλοτε σε έμμετρο, άλλοτε σε πεζό λόγο, άλλοτε σε μορφή αποφθέγματος, πάντα σε πρώτο πρόσωπο, ο νεκρός αυτό-σαρκαζόταν. Στην αρχή κατασκεύαζε μόνο δέκα σταυρούς το χρόνο, από ξύλο βελανιδιάς, που το έκοβε και το άφηνε πρώτα ένα με δύο χρόνια για να ξεραθεί. Οι σταυροί του έχουν 2,20 μ, φάρδος 30-40 εκ. και πάχος 10 εκ. Το ξύλο βαφόταν με ζωηρά και χαρούμενα χρώματα, με κυρίαρχο το γυα-

λιστερό σχεδόν φωσφορίζον γαλάζιο, που είναι το χρώμα της ελπίδας και της ελευθερίας.

Στα διακοσμητικά λουλούδια και άλλα μοτίβα που ζωγράφιζε πάνω στο γαλάζιο, χρησιμοποιούσε χρώματα εξίσου έντονα: κόκκινο, μαύρο, κίτρινο και πράσινο. Αντιλαμβάνεται λοιπόν κανείς το πόσο εντυπωσιακό και πρωτότυπο θέαμα συναντούν οι επισκέπτες του κοιμητηρίου του Σαπίντα, το οποίο και αποτελεί μία σύνθεση των χαρακτήρων των κατοίκων του χωριού. Τα μνήματα μιλούν για τα τρόπια που έζησε ο καθένας από τους κατοίκους του, για τις χαρές και τις λύπες τους, τις (καλές και κακές) συνήθειες και τα πάθη τους, τα προτερήματα και τα ελαττώματά τους. Σε ολόκληρο το κοιμητήριο κυριαρχεί μία χαρακτηριστική ηρεμία και ευφορία. Θα έλεγε κανείς, μία πρόκληση στο θάνατο, ένας ύμνος στη ζωή.

Ο Stan Patras, με την εφαρμογή της ιδέας του, δημιούργησε μία καινούργια, διαφορετική εντύπωση για την ιδέα του θανάτου στους συγχωριανούς του. Κατάφερε, ακόμα και την ώρα την ταφής, οι συγγενείς του νεκρού να μην είναι κατηφείς. Πίνουν, τραγουδούν και έχουν σε μεγάλο βαθμό απαλλαχτεί από το φόβο του θανάτου.

Ιδού ένα παράδειγμα επιτάφιου κειμένου:

Κάτω από αυτόν τον βαρύ σταυρό κείται η καημένη η πεθερά μου.

Τρεις μέρες ακόμα έπρεπε να είχε ζήσει.

Θα έλεγα ψέματα, και θα διάβαζε (αυτόν τον σταυρό).

Εσύ που περνάς από εδώ προσπάθησε να μην την ξυπνήσεις,

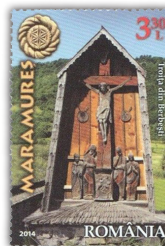
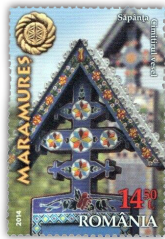
Γιατί αν επιστρέψει σπίτι

Θα μου γρινιάζει περισσότερο.

Αλλά σίγουρα θα φερθώ έτσι
Ωστε να μην επιστρέψει από τον τάφο.

Μείνε εδώ, αγαπητή μου πεθερά!

Π. Λ.

Το ρούμι

Το ρούμι είναι προϊόν απόσταξης που παρασκευάζεται από προϊόντα ζαχαροκάλαμου, συνήθως ως υποπροϊόν της παραγωγής ζάχαρης, και μπορεί να είναι ελαφρύ, όπως αυτό της Κούβας και του Πουέρτο Ρίκο, ή βαρύτερο και πιο γεμάτο σε γεύση, όπως της Τζαμάικα.

Χώρα καταγωγής αυτού του ποτού θεωρούνται οι Δυτικές Ινδίες. Αναφέρεται για πρώτη φορά σε αρχεία των νησιών Μπαρμπάντος, περίπου το 1650 και ονομάζεται ρούμι από το 1667. Παλαιότερα είχε το όνομα «kill-devil» ή «gumbullion».

Το ρούμι συμμετείχε στο δουλεμπόριο των αμερικανικών αποικιών. Σκλάβοι μεταφέρονταν από την Αφρική και ανταλλάσσονταν στις Δυτικές Ινδίες για μελάσα. Η μελάσα κατόπιν γινόταν ρούμι στη Νέα Αγγλία, και το ρούμι ανταλλάσσονταν στη συνέχεια στην Αφρική για περισσότερους σκλάβους.

Ήταν τόσο διαδεδομένο στην Αγγλία και ιδιαίτερα στους ναυτικούς, ώστε από τον 18ο αιώνα έως και το 1970, προσφερόταν τακτικά στους Βρετανούς ναυτικούς.

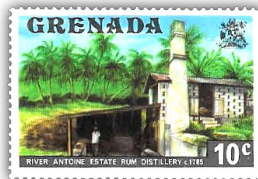
Το ρούμι ήταν επίσης το κύριο ποτό απόσταξης κατά την πρώιμη ιστορία των Ηνωμένων

Πολιτειών. Μερικές φορές το αναμείγνυαν με μελάσα, οπότε το ονόμαζαν blackstrap ή το αναμείγνυαν με μηλίτη για να παραχθεί ένα ρόφημα που ονομαζόταν stonewall.

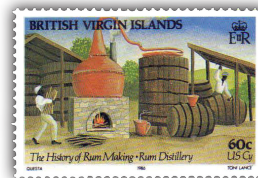
Τα περισσότερα ρούμια παρασκευάζονται από μελάσα. Το υπόλειμμα δηλαδή που παραμένει μετά την κρυστάλλωση της ζάχαρης από το χυμό ζαχαροκάλαμου, και έχει περιεκτικότητα σε ζάχαρη έως και 5 τοις εκατό.

Υπάρχουν χώρες που εισάγουν μελάσα για την παραγωγή αυτού του ποτού. Στις χώρες όμως όπου οι βιομηχανίες ζάχαρης δεν είναι ανεπτυγμένες, το ρούμι παρασκευάζεται συχνά από χυμό ζαχαροκάλαμου. Υπάρχει τέλος και ένα χαμηλής ποιότητας απόσταγμα που ονομάζεται «tafia» και παρασκευάζεται από ακάθαρτη μελάσα ή άλλα υπολείμματα ζαχαροκάλαμου. Αυτό δεν θεωρείται αληθινό ρούμι και σπάει να εξάγεται.

Η ζάχαρη που είναι απαραίτητη για τη ζύμωση υπάρχει ήδη στην πρώτη ύλη. Γι' αυτό και το ρούμι διατηρεί περισσότερο την αρχική γεύση της πρώτης ύλης από τα περισσότερα οινοπνευματώδη ποτά. Η

Αποστακτήρια στη Γρανάδα και στις Αντίλλες

Μια από τις διαδικασίες παραγωγής ρουμιού: Συγκομιδή του ζαχαροκάλαμου, άλεσμα στο μύλο, απόσταξη και αποθήκευση στα βαρέλια, και μεταφορά του έτοιμου προϊόντος.

χαρακτηριστική γεύση συγκεκριμένων τύπων ρουμιού καθορίζεται από τον τύπο της μαγιάς που χρησιμοποιείται για τη ζύμωση, τη μέθοδο απόσταξης, τις συνθήκες παλαίωσης και την ανάμειξη.

Το βαρύ, σκούρο και γεμάτο ρούμι είναι το παλαιότερο είδος και έχει έντονη γεύση μελάσας. Παράγεται κυρίως στη Τζαμάικα, στα Μπαρμπάντος και στην Γουιάνα. Τέτοια ρούμια παράγονται συνήθως από μελάσα εμπλουτισμένη με τον αφρό ή το κατακάθι που παραμένει στους λέβητες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ζαχαρης. Αυτό το υγρό προσελκύει σπόρια ζύμης από τον αέρα, με αποτέλεσμα την αυθόρμητη ή φυσική ζύμωση. Η αργή περίοδος ζύμωσης που ακολουθεί επιτρέπει την πλήρη ανάπτυξη των γευστικών ουσιών.

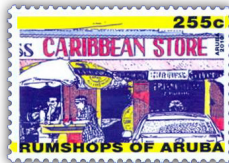
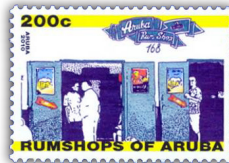
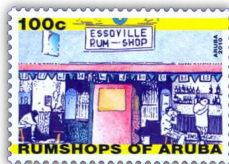
Το ρούμι αποστάζεται δύο φορές σε απλούς αποστακτήρες, παράγοντας ένα απόσταγμα δι-αυγούς χρώματος που παίρνει κατόπιν χρυσαφένια απόχρωση, καθώς το απόσταγμα απορροφά ουσίες από τα ξύλινα βαρέλια

βελανιδιάς που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση κατά την περίοδο γήρανσης. Το χρώμα βαθιάνει με την κατόπιν προσθήκη καραμέλας.

Τα ρούμια της Τζαμάικας αναμειγνύονται πάντα και παλαιώνουν για τουλάχιστον πέντε έως επτά χρόνια. Συνήθως διατίθενται στο εμπόριο με περιεκτικότητα σε αλκοόλ 43–49 τοις εκατό. Το ρούμι της Νέας Αγγλίας, που παρασκευάζεται στις Ηνωμένες Πολιτείες για περισσότερα από 300 χρόνια, έχει έντονη γεύση και υψηλή περιεκτικότητα σε αλκοόλ. Υπάρχει τέλος το Batavia arak, ένα πικάντικο ρούμι που παράγεται στο νησί της Ιάβας της Ινδονησίας.

Στις χώρες που το παράγουν, το ρούμι πίνεται σκέτο. Αλλού, το ρούμι καταναλώνεται συνήθως ανάμεικτο με άλλα ποτά, παράγοντας διάφορα κοκτέιλ. Τέλος, χρησιμοποιείται συχνά ως αρωματικό σε σαλτσες για επιδόρπια και άλλα πιάτα και, σπανιότερα, για τον αρωματισμό του καπνού.

Λάκης Τσάκωνας

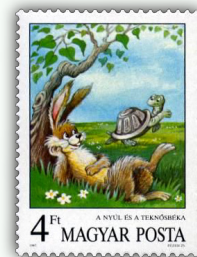

Η Αρούμπα είναι προφανές ότι διαθέτει πολλά «Rumshops». Γι' αυτό και τα διαφημίζει ακόμα και με γραμματόσημα!

Ο λαγός και η χελώνα

«Ποδῶν χελώνης κατεγέλα λαγῶς. Ἡ δὲ ἔφη• Ἐγὼ σε τὸν ταχύτουν νικήσω...». Ἔτσι αρχίζει ένας από τους πολλούς και σοφούς μύθους του Αισώπου. Καθώς όμως λίγοι θυμούνται τα αρχαία ελληνικά, ας θυμηθούμε τον μύθο σε νεοελληνική μετάφραση:

Ένας λαγός μία ημέρα γελάσε με τα πόδια της χελώνας. Η χελώνα απάντησε: «Εγώ θα σε νικήσω εσένα τον γοργοπόδαρο». Ο Λαγός, θεωρώντας τον ισχυρισμό της απλά αδύνατο, συμφώνησε να αγωνιστούν. Ποιος θα ορίσει το τέρμα και θα βραβεύσει το νικητή; Η αλεπού, είπε, η δίκαια και σοφότατη. Ορίσε λοιπόν (η αλεπού) την ώρα που θα άρχιζε ο αγώνας δρόμου. Την ημέρα που είχε οριστεί για τον αγώνα ξεκίνησαν και οι δύο μαζί. Η χελώνα δεν σταμάτησε ούτε στιγμή, αλλά συνέχισε με αργό αλλά σταθερό ρυθμό ευθεία προς το τέλος του δρόμου. Ο Λαγός ξάπλωσε στην άκρη του δρόμου και αποκοιμήθηκε γρήγορα. Όταν επιτέλους ξύπνησε, άρχισε να τρέχει όσο πιο γρήγορα μπορούσε και είδε την χελώνα να φτάνει πρώτη στο τέρμα.

Αβοκάντο

Σε μια χώρα σαν την δική μας με την μεγάλη ποικιλία φρουτοπαγωγής, έχει προστεθεί από την δεκαετία του '70 του προηγούμενου αιώνα ένα νέο είδος που μας ήλθε από το Νότιο Μεξικό και την κεντρική Αμερική. Ένα φυτό δηλαδή του υποτροπικού και τροπικού κλίματος. Το δένδρο αυτό ονομάζεται Περσέα ή και Βουτυρόδενδρο, μιας και η γεύση του καρπού του έχει μεγάλη λιπαρή περιεκτικότητα και γεύση, ως και βουτυρώδη υφή. Για τις ιθαγενείς φυλές αυτών των περιοχών (Αζτέκοι) αποτελούσε όχι μόνο συστατικό προϊόν της διατροφής τους, αλλά και θεωρείτο καρπός με αφροδισιακές ιδιότητες. Στην αρχή απλά το συνέλεξαν για να επιβιώσουν και αργότερα το καλλιεργούσαν. Το 1600 οι Ισπανοί κατακτητές το διέδωσαν και σε άλλες περιοχές. Σήμερα καλλιεργείται σε Ισραήλ, Αζόρες, Καλιφόρνια, Φλόριδα, Αυστραλία κ.ά., όπου επικρατούν κατάλληλα μικροκλίματα.

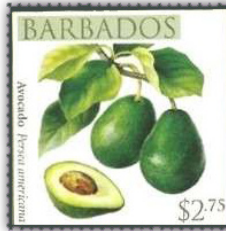
Είναι δέντρο αειθαλές που φτάνει και ξεπερνά τα 15 μέτρα ύψος. Χαρακτηριστικό του είδους είναι ότι παρουσιάζει πολλές ποικιλίες καρπών διαφορετικών γεύσεων και μεγεθών, αλλά και διαφόρων σχημάτων φυλλώματος. Για τον λόγο αυτό σε πολλές χώρες καλλιεργείται και ως καλλωπιστικό φυτό κήπων και πάρκων. Την εποχή της ανθοφορίας αναπτύσ-

σει πολύ μεγάλο αριθμό ερμαφρόδιτων ανθέων μικρού μεγέθους, τα οποία την μισή ημέρα συμπεριφέρονται ως άρρενα (προβάλλουν οι στήμονες) και την άλλη μισή προβάλλει το στίγμα και συνεπώς συμπεριφέρονται ως θήλεα. Το φαινόμενο αυτό του ερμαφροδισμού έχει ως συνέπεια την ανάγκη συγκαλλιέργειας δύο ποικιλιών τουλάχιστον για την επίτευξη καλύτερης επικονιάσεως και κατά συνέπεια και καρποφορίας.

Για να ευδοκμήσει το είδος απαιτεί, πέραν του τροπικού κλίματος, η περιοχή καλλιέργειας να είναι απαλλαγμένη από παγετούς, να υπάρχει άφθονο νερό για άρδευση χωρίς άλατα χλωριούχου νατρίου, στα οποία παρουσιάζει μεγάλη ευπάθεια. Οι καρποί συλλέγονται όταν είναι πράσινοι και απαιτούν μεθωρίμανση για λίγες μέρες για να είναι κατάλληλοι προς χρήση, οπότε παίρνουν ένα χρώμα μαύρο-ιώδες, φθάνουν σε βάρος έως και 600 γραμμάρια και η σάρκα τους αποκτά κιτρινοπράσινη χροιά. Χαρακτηριστικό τους είναι ότι αντέχουν σε μακρινές μεταφορές όταν δεν είναι απολύτως ώριμοι, αλλά ακολούθως δεν αντέχουν στην παρατεταμένη αποθήκευση.

Πολλαπλασιάζεται εύκολα με σπόρο, αλλά το παραγόμενο σπορόφυτο θέλει εμβολιασμό με την επιθυμη-

τή ποικιλία. Το σκληρό ξύλο του που δεν σα-

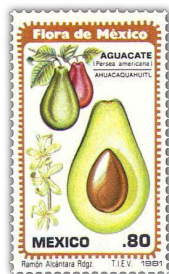
πίζει εύκολα, χρησιμοποιείται στην επιπλοποιία και την ξυλογλυπτική. Η καλλιέργειά του στη χώρα μας περιορίζεται κυρίως στην περιοχή Χανίων, όπου σήμερα καλλιεργούνται άνω των δύομιση χιλιάδων στρεμμάτων, από τα δέκα χιλιάδες που καλλιεργούνται συνολικά (Άρτα, Πόρος,

Μεσσηνία κ..). Πολλοί ερασιτέχνες που αγνοούν το τεράστιο μέγεθος στο οποίο αναπτύσσεται τελικά, και λόγω του εύκολου φυτρώματος του σπόρου, προσπαθούν να το μεγαλώσουν σε γλάστρα, αλλά απογοητεύονται τελικά.

Ας δούμε τώρα τις θρεπτικές ιδιότητες των αβοκάντο, βάσει των οποίων κατατάσσονται στις υπερ-

τροφές (superfoods), που στην σύγχρονη διαιτητική έχουν καταλάβει ιδιαίτερη θέση. Οι καρποί κατέχουν σημαντική θέση στην παρασκευή σαλατών και ορεκτικών, καθώς και στην ζαχαροπλαστική. Βιταμινούχο λάδι που παράγεται από τον καρπό χρησιμοποιείται για την παρασκευή καλλυντικών. Οι ωφέλιμες αυτές ιδιότητες προέρχονται από την συνδυασμένη υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες, σάκχαρα, βιταμίνες (κυρίως Α Β, D και Ε) και διάφορα μέταλλα.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Γεωπόνος – Κηποτέχνης

"Δωρεάν αγροτική διανομή"

Η Rural Free Delivery (RFD, Δωρεάν αγροτική διανομή) ήταν μία ταχυδρομική υπηρεσία που ξεκίνησε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1896 για την απευθείας παράδοση αλληλογραφίας σε οικογένειες αγροτών. Πριν από τη δημιουργία της, οι κάτοικοι της υπαίθρου έπρεπε να παραλαμβάνουν οι ίδιοι την αλληλογραφία, μερικές φορές από μακρινά ταχυδρομεία ή να πληρώνουν ιδιωτικές εταιρείες. Η δωρεάν παράδοση αλληλογραφίας ξεκίνησε στις πόλεις το 1863,

αλλά χρειάστηκαν πάνω από 20 χρόνια για να επεκταθεί σε ολόκληρη τη χώρα.

Ο Thomas E. Watson, ένας βουλευτής από τη Τζόρτζια, ώθησε τη νομοθεσία για ένα σύστημα RFD το 1893. Οι ντόπιοι καταστηματαρχες, φοβούμενοι τον ανταγωνισμό από εμπόρους ταχυδρομικών παραγγελιών, προσπάθησαν να καθυστερήσουν την καθιέρωση της υπηρεσίας και μόλις τον Οκτώβριο του 1896 πήγαν οι πρώτοι πέντε έφιπποι ταχυδρόμοι στην αγροτική Δυτική Βιρτζίνια για να παραδώσουν αλληλογραφία. Μετά από αυτό, ωστόσο, η υπηρεσία επεκτάθηκε γρήγορα.

Το 1898, η Διεύθυνση του Ταχυδρομείου ανακοίνωσε ότι όλες οι ομάδες αγροτών της χώρας θα μπορούσαν να έχουν δωρεάν παράδοση, στέλνοντας απλώς ένα αίτημα στο βουλευτή τους, συνοδευόμενο από περιγραφή της κοινότητας και των δρόμων της περιοχής.

Η πλημμύρα των αιτήσεων ήταν συντριπτική. Μέχρι το 1905 το Ταχυδρομείο εξυπηρετούσε 32.000 τέτοια δρομολόγια.

Το 1913 το σύστημα RFD συμπληρώθηκε από το Parcel Post (Υπηρεσία Δεμάτων), με συνέπεια την άνθηση των επιχειρήσεων ταχυδρομικών παραγγελιών, αλλά, το πιο σημαντικό, οι αγροτικές οικογένειες δεν ήταν πλέον απομονωμένες από τις οικονομικές και πνευματικές εξελίξεις της εποχής, στην Αμερική του 20ού αιώνα.

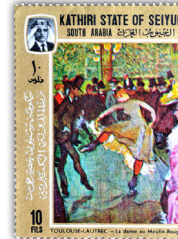
Λ. Τ.

Μετά την ήττα του Ναπολέοντα Γ' κατά τον Γαλλο-Πρωσικό Πόλεμο του 1870 και την οικονομική ύφεση που ακολούθησε μέχρι το 1896, η Γαλλία προσπάθησε να ξαναβρεί τον εαυτό της και να επουλώσει τις πληγές της με την ανεμελιά, τη γιορτή και την ελαφρότητα. Αυτή η νέα πνοή που εισέβαλε σε όλη τη Γαλλία έγινε κυρίως αισθητή στο Παρίσι, μια πόλη όλων των υπερβολών, όπου η ευφορία αυτής της περιόδου αντικατέστησε τα δεινά που προκάλεσε ο πόλεμος. Η Ευρώπη γνώριζε αυτή την εποχή μεγάλη κοινωνική, πολιτική και οικονομική πρόοδο και η ορμή του γενικού θετικισμού υπερτερούσε των πληγών του παρελθόντος. Στην καρδιά της γαλλικής πρωτεύουσας που βρισκόταν σε πλήρη αστικοποίηση και εκσυγχρονισμό, οι Παριζιάνοι της μεσαίας αστικής τάξης επωφελούνται από την οικονομική πρόοδο και συνωθούνται σε καφέ, καμπαρέ και αίθουσες συναυλιών. Είναι η «Μπελ Επόκ». Στην καρδιά όλου αυτού του δημοφιλούς αναβρασμού, ο λόφος της Μονμάρτρης έγινε ένα πραγματικό σύμβολο. Οι αίθουσες παραστάσεων, οι καφετέριες και οι συναυλίες της περιοχής έγιναν εμβλήματα χαράς και ανεμελιάς που θα διαρκέσει σχεδόν 40 χρόνια.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, το Μουλέν Ρουζ κτίστηκε στους πρόποδες του λόφου της Μονμάρτης και άνοιξε τις πόρτες του για πρώτη φορά στις 6 Οκτωβρίου 1889, δίνοντας αρχικά παραστάσεις τσίρκου και διοργανώνοντας σε καθημερινή βάση χοροεσπερίδες. Όταν αργότερα έγινε καμπαρέ γνώρισε άμεση επιτυχία. Οι δύο επιχειρηματίες που το διαχειρίζονταν γνώριζαν καλά τα γούστα των Παριζιάνων και δεν ήθελαν τίποτα λιγότερο από το να το κάνουν το στέκι των μεγαλύτερων ξενύχτηδων της πόλης. Το κοινό ήταν συνεπές στο ραντεβού. Οι αστοί που αναζητούσαν την ακολασία πήγαιναν εκεί για να «παλέψουν» με τις ιερόδουλες. Όσο για τους ζωγράφους και τους συγγραφείς, μεθούσαν στη συναρπαστική ατμόσφαιρα αυτού του καμπαρέ και εμπνέονταν μερικά από τα καλύτερα έργα τους.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, το Μουλέν Ρουζ κτίστηκε στους πρόποδες του λόφου της Μονμάρτης και άνοιξε τις πόρτες του για πρώτη φορά στις 6 Οκτωβρίου 1889, δίνοντας αρχικά παραστάσεις τσίρκου και διοργανώνοντας σε καθημερινή βάση χοροεσπερίδες. Όταν αργότερα έγινε καμπαρέ γνώρισε άμεση επιτυχία. Οι δύο επιχειρηματίες που το διαχειρίζονταν γνώριζαν καλά τα γούστα των Παριζιάνων και δεν ήθελαν τίποτα λιγότερο από το να το κάνουν το στέκι των μεγαλύτερων ξενύχτηδων της πόλης. Το κοινό ήταν συνεπές στο ραντεβού. Οι αστοί που αναζητούσαν την ακολασία πήγαιναν εκεί για να «παλέψουν» με τις ιερόδουλες. Όσο για τους ζωγράφους και τους συγγραφείς, μεθούσαν στη συναρπαστική ατμόσφαιρα αυτού του καμπαρέ και εμπνέονταν μερικά από τα καλύτερα έργα τους.

Πίνακες του Τουλούζ Λωτρέκ, τακτικού θαμώνα του Μουλέν Ρουζ. Πρώτη αριστερά η La Goulue.

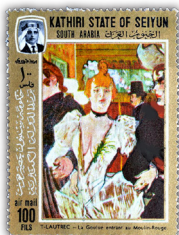
Η διακόσμηση του καμπαρέ είναι αναγνωρίσιμη ανάμεσα σε χίλια άλλα: ένας μύλος με φαρδιά κινητά φτερά, βαμμένος εξ ολοκλήρου στο κόκκινο, διακοσμημένος με έναν μυλωνά και μία μυλωνά που φαίνεται να ανταλλάσσουν μια συνένοχη ματιά στα παράθυρα! Στο εσωτερικό, οι γλεντζέδες ανακαλύπτουν μια τεράστια πίστα με μια μικρή σκηνή. Οι τοίχοι είναι καλυμμένοι με καθρέφτες που αντανακλούν τα απαλά φώτα που εκπέμπονται από τους μεγάλους πολυελαίους που κρέμονται από την οροφή. Πίσω από τον μύλο κρύβεται ένας κήπος σχεδιασμένος για ηλιόλουστες μέρες και μέσα στον οποίο στέκεται ένας τεράστιος γύφινος ελέφαντας σε φυσικό μέγεθος, από την Παγκόσμια Έκθεση του 1900. Μέσα στο ζώο, μία χορεύτρια χορού «της κοιλιάς» προκαλεί το ενδιαφέρον των μεθυσμένων θαμώνων. Η διακόσμηση είναι εντελώς επαναστατική για την εποχή, προϊόν της φαντασίας του Γάλλου ζωγράφου και γελοιογράφου Adolphe Léon Willette. Κανένα άλλο μέρος δεν μοιάζει με το Μουλέν Ρουζ και ο θρίαμβος είναι μνημειώδης.

Αυτή η Παγκόσμια Έκθεση έφερε στο Παρίσι ξένους από τις πέντε ηπείρους, με αποτέλεσμα το Μουλέν Ρουζ να γνωρίσει πιέσεις και μέρες δόξας. Όλοι συνέρρεαν εκεί και, επιστρέφοντας στις χώρες τους, αφηγούνταν αυτά που απόλαυσαν. Καθώς μάλιστα πολλοί από τους ξένους επισκέπτες της έκθεσης ήταν επιχειρηματίες, μέσα σε λίγα χρόνια άρχισαν να φυτρώνουν σαν μανιτάρια στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες κέντρα με την επωνυμία «Moulin Rouge»! Η φήμη αυτού

του ονόματος ήταν τόσο ξακουστή, ώστε χρόνια αργότερα είχαμε και στην Αθήνα κέντρο με αυτό το όνομα. Ήταν το Μουλέν Ρουζ στη Νέα Φιλαδέλφεια, η παρουσία του οποίου έδωσε στην περιοχή το όνομα που έχει μέχρι σήμερα: «Κόκκινος Μύλος», όπου βρίσκεται και το ομώνυμο κοιμητήριο.

Ναός της γιορτής και του χορού, το Μουλέν Ρουζ στρατολόγησε τους πιο γνωστούς χορευτές της εποχής. Ωστόσο, ένας χορός που ονομάζεται Καντριλία, δημιουργία του 1850, είναι αυτός που θα δώσει την αφορμή για τη γέννηση του πιο διάσημου παριζιάνικου χορευτικού βήματος, το γαλλικού Κανκάν. Στους φρενήρεις ρυθμούς του Ζακ Όφενμπαχ, οι χορευτές των Καντριλιών κάνουν ήδη όλους τους αστούς της πόλης να χάσουν τα κεφάλια τους.

Άσεμνο, εύθυμο και δημοφιλές, το γαλλικό Κανκάν οφείλει τη δημοτικότητά του στην τέχνη του να κάνεις σπαγγάτο πηδώντας στον αέρα ενώ σηκώνεις τα μεσοφόρια σου. Ντυμένες με σαγηνευτικές μαύρες κάλτσες, καλτσοδέτες, δαντέλες και διακοσμητικά στοιχεία, οι χορεύτριες του Κανκάν μάγευαν κυριολεκτικά τους πελάτες του Μουλέν Ρουζ. Πολλοί χορευτές, όπως η La Goulue, η Yvette Guilbert κ.ά. γίνονται τότε τα σύμβολα του καμπαρέ και δελεάζουν τον πελάτη σε αναζήτηση συγκινήσεων. Ο μεγάλος Γάλλος ζωγράφος της εποχής Τουλούζ Λωτρέκ απαθανάτισε αυτές τις πολύχρωμες σκηνές χορού και το νυχτερινό παραλήρημα σε μερικά από τα διάσημα έργα του.

Η La Goulue (από άλλο πίνακα) και η Yvette Guilbert. Δύο από τις πιο διάσημες артиστές του Μουλέν Ρουζ.

Ζακ Όφενμπαχ: από τους δημιουργούς της οπερέτας και τους προδρόμους της μουσικής κωμωδίας.

Κοπέλες του Μουλέν Ρουζ.

Ντοράντο Πιέτρι

Ο Ντοράντο Πιέτρι γεννήθηκε στην πόλη Μάντριο της Νότιας Ιταλίας, αλλά πέρασε τη νιάτα του στο Κάπρι, όπου εργαζόταν σε κατάστημα ζαχαροπλαστικής. Είχε ύψος 1,59 μ.

Τον Σεπτέμβριο του 1904, παρατηρώντας τον πιο διάσημο Ιταλό δρομέα της εποχής Περίκλε Παλιάνι σε έναν αγώνα, επηρεάστηκε τόσο, ώστε φορώντας ακόμα τα ρούχα της δουλειάς, τον ακολούθησε, έτρεξε μέχρι τον τερματισμό και τον ξεπέρασε.

Λίγες μέρες αργότερα, ο Πιέτρι συμμετείχε σε ένα αγώνα 3000 μ. που διεξήχθη στη Μπολόνια, και τερμάτισε δεύτερος.

Την επόμενη χρονιά πέτυχε την πρώτη του διεθνή επιτυχία, κερδίζοντας τα 30 χλμ στο Παρίσι, και στις 2 Απριλίου 1906 κέρδισε τον προκριματικό μαραθώνιο για τους Ολυμπιακούς Αγώνες που θα διεξάγονταν στην Αθήνα την ίδια χρονιά. Ωστόσο χρειάστηκε τελικά να αποσυρθεί λόγω εντερικής ασθένειας.

Το 1907, κερδίζοντας όλα τα ιταλικά πρωταθλήματα, έγινε ο αδιαμφισβήτητος ηγέτης των ιταλικών αγώνων μεγάλων αποστάσεων, από 5000 μέτρα έως την απόσταση του μαραθωνίου.

Για να συμμετάσχει στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου του 1908, ο Ντοράντο Πιέτρι προπονήθηκε σκληρά. Σε έναν αγώνα μάλιστα, στο Κάπρι, έτρεξε τα 40 χλμ σε 2 ώρες και

38 λεπτά, εξαιρετικό χρόνο για την εποχή.

Ο μαραθώνιος του Λονδίνου έγινε στις 24 Ιουλίου 1908, κάτω από ιδιαίτερα ζεστό καιρό για τα βρετανικά καλοκαιρινά πρότυπα. Συμμετείχαν 56 μαραθωνοδρόμοι, μεταξύ των οποίων ο Πιέτρι και ο συμπατριώτης του Ουμπέρτο Μπλάσι. Πριν τον αγώνα, η απόσταση μετρήθηκε σε 42,2 χλμ. και ήταν αυτή που το 1921 θα καθιερωνόταν ως το επίσημο μήκος του μαραθωνίου.

Ο Πιέτρι ξεκίνησε τον αγώνα με μάλλον αργό ρυθμό, αλλά στο δεύτερο μισό της διαδρομής άρχισε να ανεβαίνει, σε σημείο που στα 32 χλμ. βρέθηκε στη δεύτερη θέση, 4 λεπτά πίσω από τον Νοτιοαφρικανό

Charles Hefferon. Διαπιστώνοντας μάλιστα ότι οι δυνάμεις του Χέφερρον άρχισαν να τον εγκαταλείπουν, αύξησε περαιτέρω τον ρυθμό του και στα 39 χλμ. τον ξεπέρασε.

Όμως αυτή η υπερπροσπάθεια είχε το τίμημά της. Μόλις δύο χιλιόμετρα

από τον τερματισμό, άρχισε να αισθάνεται τα αποτελέσματα της ακραίας κόπωσης και της αφυδάτωσης. Πρώτη συνέπεια ήταν ότι μπαίνοντας στο στάδιο πήρε λάθος διάδρομο και χρειάστηκε η επέμβαση των διαιτητών για να τον κατευθύνουν. Και όταν αμέσως μετά έπεσε στο έδαφος, οι ίδιοι τον βοήθησαν να σηκωθεί. Όλα αυτά ενώπιον 75.000 θεατών.

Ακολούθησαν άλλες τέσσερις πτώσεις

πριν τον τερματισμό, με πάντα δίπλα τους διαιτητές να τον βοηθούν. Στο τέλος, αν και εντελώς εξαντλημένος, κατάφερε να τερματίσει τον αγώνα στην πρώτη θέση.

Από τον συνολικό χρόνο των 2 ωρών και 54 λεπτών, για τα τελευταία 350 μέτρα χρειάστηκαν δέκα λεπτά .

Μετά τον Πιέτρι, δεύτερος ήταν ο Αμερικανός Johnny Hayes, με χρόνο 2 ώρες και 55 λεπτά. Η αμερικανική ομάδα υπέβαλε αμέσως ένσταση λόγω της βοήθειας που έλαβε ο Πιέτρι από τους διαιτητές. Η ένσταση έγινε αποδεκτή και ο Πιέτρι αποκλείστηκε από την τελική κατάταξη του αγώνα.

Η υπέροχη αυτή προσπάθεια του Πιέτρι και το χαμένο μετάλλιο, προκάλεσαν διεθνή αίσθηση. Πρώτη ευαισθητοποιήθηκε η βασίλισσα Αλεξάνδρα, η οποία του πρόσφερε ένα επιχρυσωμένο ασημένιο κύπελλο. Λίγο μετά, η γνωστή εφημερίδα Daily Mail ανέθεσε στον διάσημο συγγραφέα Άρθουρ Κόναν Ντόιλ (Arthur Conan Doyle) να γράψει μια ειδική έκθεση για τον αγώνα. Αυτός εντυπωσιάστηκε τόσο πολύ από την προσπάθεια του Ιταλού στο στάδιο, ώστε την σχολίασε με τις λέξεις:

«Το μεγάλο επίτευγμα του Ιταλού δεν μπορεί ποτέ να διαγραφεί από τα αθλητικά ρεκόρ, οποιαδήποτε και αν ήταν η απόφαση των κριτών.» Ο Conan Doyle πρότεινε επίσης στο Daily Mail να ξεκινήσει μια εκστρατεία συγκέντρωσης χρημάτων για να βοηθήσει τον Πιέτρι να ανοίξει αρτοποιείο στη γενέτειρά του. Το κεφάλαιο που συγκεντρώθηκε έφτασε το σημαντικό ποσό των 300 λιρών, ισοδύναμο των 31.554 £ στις μέρες μας, στο οποίο ο ίδιος ο Conan Doyle συνέβαλε με 5 λίρες (σημερινές 526 £).

Ο Πιέτρι έγινε ξαφνικά διεθνής διασημότητα. Ο Αμερικανός συνθέτης Irving Berlin του αφιέρωσε ένα τραγούδι με τίτλο

«Dorando», ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες άρχισαν να του στέλνουν προσκλήσεις για να λαβαίνει μέρος σε αγώνες επίδειξης. Στις 25 Νοεμβρίου 1908, στη Madison Square Garden της Νέας Υόρκης διοργανώθηκε αγώνας μεταξύ του Hayes και του Πιέτρι.

Ο Πιέτρι κέρδισε, όπως συνέβη το ίδιο και σε ένα δεύτερο παρόμοιο αγώνα στις 15 Μαρτίου 1909. Από τους 22 αγώνες που έδωσε στην περιοδεία του στην Αμερική, κέρδισε τους 17.

Επέστρεψε στην Ιταλία τον Μάιο του 1909 και επί δύο ακόμη χρόνια συνέχισε να αγωνίζεται επαγγελματικά στη χώρα του και στο εξωτερικό. Έτρεξε τον τελευταίο του μαραθώνιο στο Μπουένος Άιρες, στις 24 Μαΐου 1910, όπου πέτυχε τον καλύτερο χρόνο της σταδιοδρομίας του: 2 ώρες, 38 λεπτά και 48 δευτερόλεπτα.

Ο τελευταίος αγώνας του Πιέτρι στην Ιταλία ήταν ένας αγώνας 15 χλμ. που διεξήχθη στην Πάρμα στις 3 Σεπτεμβρίου 1911, τον οποίο και κέρδισε. Κέρδισε επίσης τον τελευταίο του αγώνα, αυτή τη φορά στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας, τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Ήταν τότε 26 ετών.

Σε τρία χρόνια ως επαγγελματίας δρομέας, μόνο από χρηματικά έπαθλα κέρδισε το τεράστιο ποσό για την εποχή των 200.000 λιρετών. Επένδυσε τα κέρδη του σε ένα ξενοδοχείο που άνοιξε σε συνεργασία με τον αδερφό του. Ωστόσο, ενώ ήταν καλός αθλητής, δεν ήταν το ίδιο καλός ως επιχειρηματίας.

Το ξενοδοχείο του γρήγορα χρεοκόπησε και ο Πιέτρι μετακόμισε στο Σαν Ρέμο, όπου διηύθυνε ένα συνεργείο αυτοκινήτων και έζησε εκεί μέχρι το θάνατό του. Έφυγε από καρδιακή προσβολή, σε ηλικία 56 ετών.

Παντελής Λεούσης

Η Βασίλισσα Αλεξάνδρα του πρόσφερε κύπελλο

Ο Ίρβιν Μπερλίν έγραψε μουσική προς τιμήν του....

...και ο Κόναν Ντόιλ έγραψε άρθρα και τον βοήθησε αμέριστα.

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Μετά την κυκλοφορία του βιβλίου "Εγχειρίδιο του Θεματικού Φιλοτελισμού", της γνωστής έκδοσης του συλλόγου μας, τα κείμενα της παρούσας στήλης αναπαράγονται από αυτό.

Ταχυδρομικές σημάνσεις

Ταχυδρομικές σημάνσεις ονομάζουμε τις πάσης φύσεως ετικέτες, σφραγίσεις ή έγγραφές που τίθενται επάνω σε ένα ταχυδρομικά διακινούμενο αντικείμενο, με τις οποίες τα ταχυδρομεία δίνουν διάφορες πληροφορίες, κυρίως σχετικά με τον τρόπο μεταφοράς ή την τύχη του αντικειμένου κατά τη διακίνησή του.

Οι σημάνσεις αυτές δεν συσχετίζονται με τις ακυρωτικές, αναμνηστικές, μηχανικές ή άλλες σφραγίδες που ακυρώνουν γραμματόσημα ή γραμματσοσημαίνουν ένα αντικείμενο.

Εδώ και μερικά χρόνια, μερικοί Έλληνες φιλοτελιστές αντικατέστησαν τις "σημάνσεις" με τον όρο "επισήματα", προφανώς ορμώνοντι από την προϋπαρξη του παλιού όρου "κινητόν επίσημα" που ήταν σε χρήση στα σχολικά βιβλία. Καθώς δεν είμαστε βέβαιοι αν αυτός ο όρος έχει καθιερωθεί στο φιλοτελισμό, αφήνουμε την τελική επιλογή στον αναγνώστη.

Οι ταχυδρομικές σημάνσεις διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- σε αυτές που τίθενται κατά τη στιγμή της ταχυδρόμησης του αντικειμένου και καθορίζουν τον τρόπο ή το μέσον μεταφοράς του, και
- σε εκείνες οι οποίες τίθενται μετά την ταχυδρόμησή του, μέσω των οποίων ταχυδρομικοί υπάλληλοι ενημερώνουν αποστολείς ή παραλήπτες, κατά περίπτωση, για αβλεψίες ή παραλήψεις του αποστολέα σε ότι αφορά στα στοιχεία της επιστολής, στις δυσκολίες ή περιπέτειες που αντιμετώπισε αυτή κατά τη διακίνησή της κτλ.

Σημάνσεις κατά την ταχυδρόμηση

Οι ταχυδρομικές σημάνσεις που τίθενται κατά την ταχυδρόμηση εμφανίζονται συνήθως με τη μορφή ετικετών που είναι εκτυπωμένες επάνω σε γομαρισμένο χαρτί, χωρίς να αποκλείεται να τις συναντήσουμε και σε μορφή χειροκίνητων σφραγίδων, κυρίως παλαιότερα. Σε σπανιότερες περιπτώσεις συναντώνται και χειρόγραφες λόγω προσωρινής έλλειψης εντύπων ετικετών.

Οι ετικέτες-σημάνσεις αυτές μπορεί να ενημερώνουν για τον τρόπο ή το μέσο μεταφοράς ενός αντικειμένου, όπως :

- "αεροπορικώς",
- "δια θαλάσσης",
- "επείγον" (express),
- "συστημένο",
- "ασφαλισμένο",
- "δηλωμένη αξία" κτλ.

Παρά το γεγονός ότι εκ πρώτης όψεως το υλικό αυτό μπορεί να κριθεί αδιάφορο θεματικά, κρύβει εντούτοις πολλά χρήσιμα στοιχεία. Κατ' αρχήν οι ετικέτες περιλαμβάνουν συχνά κείμενα ή/και εικόνες που μπορούν να υποστηρίξουν θεματικές πληροφορίες πρωτότυπες, που είναι πιθανό να μην υπάρχουν αλλού. Αλλά και αν υπάρχουν, το γεγονός ότι εκμεταλλευόμαστε ακόμα και ένα τόσο κοινό υλικό, ότι αξιοποιούμε κάτι που άλλοι ούτε το υπολογίζουν, φανερώνει τόσο τη θεματική μας γνώση, όσο και το βάθος της έρευνας που έχουμε κάνει.

Για παράδειγμα, οι ετικέτες αεροπορικού ταχυδρομείου ή ταχυδρομείου "δια θαλάσσης" προσφέρουν συνήθως τύπους αεροπλάνων ή

πλοίων, διαδρομές, έναρξη αεροπορικών συνδέσεων (πρώτες πτήσεις), αλλά και τοπία, μνημεία, σύμβολα και άλλα ενδιαφέροντα.

Οι ενδείξεις που υπάρχουν στις ετικέτες συστημένων μας δίνουν ονόματα μικρών ή μεγάλων πόλεων που μπορούν να συνδέονται με

Ετικέτες αεροπορικού ταχυδρομείου.

Ετικέτες ταχυδρομείου "δια θαλάσσης".

Όνομα βρετανικού στρατοπέδου. Η φιλοτελική ύπαρξή του τεκμηριώνεται μόνο από αυτή την ετικέτα συστημένου.

το θέμα μας, ονόματα στρατοπέδων που δεν συναντώνται σε άλλου είδους φιλοτελικό υλικό (όπως τα εικονιζόμενα παραδείγματα), κτλ.

Οι ετικέτες "επείγοντος ταχυδρομείου", "ασφαλισμένου", "δηλωμένης αξίας" και όλες οι άλλες, παίζουν και αυτές τον θεματικό τους ρόλο, κατά περίπτωση. Το ποιες, πότε και πού θα φιγουράρουν σε μία συλλογή είναι αποκλειστική επιλογή του συλλέκτη/εκθέτη.

Οι ταχυδρομικές σημάνσεις αποτελούν αντικείμενο ενδιαφέροντος και ιδιαίτερης συλλογής από πολλούς συλλέκτες παγκοσμίως.

Τρεις είναι οι προϋποθέσεις για μία σωστή παρουσίαση αυτού του υλικού σε ένα θεματικό έκθεμα:

- Η παρουσία του σε ταχυδρομημένο φάκελο,
- Η μετάφραση του στη γλώσσα που χρησιμοποιεί η συλλογή.
- Ο υποτιτισμός του με τις απαραίτητες φιλοτελικές πληροφορίες.

Σημάνσεις μετά την αποστολή

Οι σημάνσεις μετά την αποστολή της δεύτερης περίπτωσης μπορεί να αναφέρονται σε επιστολές που έχουν:

- γραμματοσήμανση με ελλείπον ή ελλiptές τέλος,
- λάθος διεύθυνση,
- άγνωστο παραλήπτη,
- αλλαγή διεύθυνσης παραλήπτη,
- θάνατο του παραλήπτη,
- επιστροφή επιστολής ως απαράδεκτης,
- προστασία φθαρμένου φακέλου ("οικογεν εξασφάλιση")
- διακοπή επικοινωνίας ή ανωμαλίες στην μεταφορά και επίδοση αλληλογραφίας εξαιτίας πολεμικών ή άλλων γεγονότων,
- διάσωση αλληλογραφίας από πτώση αεροπλάνου, βύθιση πλοίου ή άλλα ατυχήματα,
- απολύμανση αλληλογραφίας λόγω επιδημίας,
- λογοκρισία,
- έλεγχο συναλλάγματος.

Εκτός των ανωτέρω συνηθων περιπτώσεων, υπάρχουν πλήθος άλλες, λιγότερο συχνές, με μηνύματα που ασφαλώς θα έχουμε συναντήσει ή θα συναντήσουμε στο μέλλον.

Είναι φανερό από τα εικονιζόμενα παραδείγματα το πόσα θέματα μπορεί να καλύψουν

και ποια μπορεί να είναι η θεματική σημασία αυτού του υλικού.

Οι ταχυδρομικές σημάνσεις της δεύτερης περίπτωσης απαντώνται συνθέστερα με τη μορφή σφραγίδων, λιγότερο συχνά ως αυτοκόλλητες ετικέτες, ενώ σπανιότερα τις βρίσκουμε σε χειρόγραφη μορφή.

**Ταχυδρ. Θυρίδα εγκαταλήφθηκε
La Boite Postale a été quittée
P.O. Box was abandoned.**

**Αναγνωρίζεται από την Ελλάδα ως
RECOGNIZED BY GREECE AS
Π Γ Δ Μ) FΥROM**

**ΑΠΑΝΤΑΤΕ ΜΕ 10 ΣΕΙΡΕΣ
ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ, ΑΛΛΩΣ
ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ
(ΛΟΓΟΚΡΕΙΣΙΑ ΦΥΛΑΚΩΝ)**

**ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΑΒ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΕΦΤΑΣΕ ΔΙΑ ΜΕΣΩ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ**

*Επιστρέφεται
σε κλάση ως:
Ελληνικήν, Αγγλικήν, Γαλλικήν
ή Γερμανικήν γλώσσαν.*

**ΕΞΕΦΩΝΗΘΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ
ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΑ**

T ΚΑΤΕΣΧΕΘΗ
ΣΣ ΛΑΘΡΑΙΩΣ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΗ

**ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ
ΑΔΥΝΑΤΗ Η ΔΙΑΒΙΒΑΣΙΣ
ΛΟΓΟ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ**

**TAX. ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ
ΒΡΕΘΗΚΕ
ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟ**

ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ
γιατί λόγω των γεγονότων στον Περσικό Κόλπο είναι αδύνατο να προσηχθεί στον προορισμό του.

MEJAINAT AL-KUWAIT
POB 193
KUWAIT CITY
KUWAIT

Παραδείγματα επισημάτων διαφόρων τύπων (από τη συλλογή Ν. Μαλλούχου).

SERVICE POSTAL FRANÇAIS
Correspondance retardée
par accident d'Avion.
Prière de ne pas taxer.

“Γαλλική Ταχυδρομική Υπηρεσία”. “Αλληλογραφία με καθυστέρηση εξαιτίας αεροπορικού δυστυχήματος. Παράκληση να μην επιβληθεί πρόσθετο τέλος”

F1 (P) **On His Majesty's Service** OFFICIAL PAID
INCOME TAX PRIVATE
UNDELIVERED
OWING TO ENEMY ACTION
RETURN TO SENDER
If undelivered, return to H.M. Inspector of Taxes, 2nd Floor, Vincent House, Vincent Square, S.W.1.
NOTE. Open by cutting along the top. Re-use for reply with the label enclosed.

“Ανεπίδωτο λόγω ενέργειας του εχθρού. Επιστρέφεται στον αποστολέα”.

LONDON 7 150 1 19 MAY 1944 N.W.1
Messrs. W. John Poole & Son,
42, Grovelands Road,
Beckenham.
Kent.

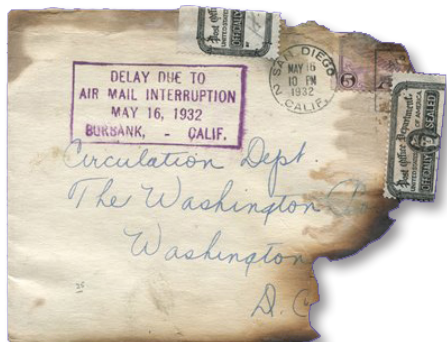
“Καθυστέρησε λόγω ενέργειας του εχθρού”.

DETAINED IN HOME BY JAPANESE FROM DECEMBER 1941 TO SEPTEMBER 1945
HONG KONG
Mr and Mrs A. W. Mackinnon,
194 main street
Winnipeg, Manitoba
Canada.

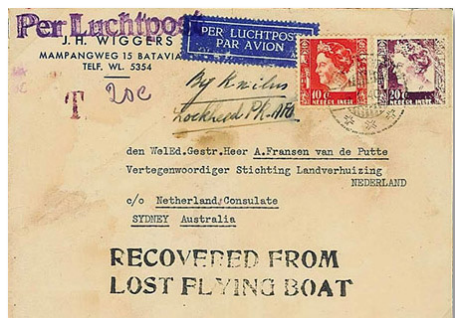
“Κρατήθηκε στο Χογκ-Κογκ από τους Ιάπωνες από τον Δεκέμβριο του 1941 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1945”.

"Εφθάρη από θαλασσινό νερό.
Δεν υπάρχει υπηρεσία. Επιστροφή στον αποστολέα".

"Καθυστέρησε λόγω διακοπής (?) αεροπορικού ταχυδρομείου". (Διακρίνονται δύο έντυπες ετικέτες "οίκο-")

"Ανακτήθηκε από χαμένο αερόπλοιο".

"Απολυμάνθηκε" (Σφραγίδα απολύμανσης του λοιμοκαθατηρίου της Μάλτας).

Διεθνή Απαντητικά Κουπόνια

Τα διεθνή απαντητικά κουπόνια (IRC, από το αγγλικό International Reply Coupon) δημιουργήθηκαν από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (UPU) στο συνέδριο της Ρώμης του 1906, για τη διευκόλυνση των διεθνών εμπορικών ανταλλαγών και αλληλογραφίας. Κάθε ένα από αυτά αντιπροσωπεύει την αξία του γραμματισμού που απαιτείται για την αποστολή στο εξωτερικό επιστολών πρώτου τέλους, απλού ή αεροπορικού ταχυδρομείου, μεταξύ των χωρών μελών. Επιτρέπει δηλαδή στον αποστολέα να παράσχει στον παραλήπτη που βρίσκεται στο εξωτερικό το μέσο για να αποκτήσει ένα ή περισσότερα γραμματόσημα για την γραμματισμό της απαντητικής επιστολής του, χωρίς να επιβαρυνθεί ο ίδιος.

Τούτο διότι τα γραμματόσημα κάθε χώρας ισχύουν για χρήση μόνο στην ίδια τη χώρα που τα εκδίδει. Με το IRC καλύπτεται άριστα αυτή η ανάγκη, της ανταλλαγής του δηλαδή με τα γραμματόσημα της χώρας του παραλήπτη, επέχοντας κατά κάποιο τρόπο το ταχυδρομικό ισοδύναμο της ταξιδιωτικής επιταγής.

Τα Διεθνή Απαντητικά Κουπόνια έχουν ισχύ και είναι διαθέσιμα από τα ταχυδρομεία 120 χωρών της UPU, συμπεριλαμβανομένης της χώρας μας. Τα εξωτερικά εικονογραφικά χαρακτηριστικά τους είναι ίδια για όλες τις χώρες. Διαφέρουν μόνο οι εκτυπώσεις των κειμένων που αναγράφονται στη γλώσσα της χώρας που τα διαθέτει. Ο χρόνος που παραμένουν σε κυκλοφορία ποικίλλει, από τρία έως και έξι χρόνια. Στο μεταξύ, προκηρύσσεται διεθνής διαγωνισμός για τη σχεδίαση νέων.

Η επιλογή του σχεδίου του ΔΑΚ που θα εκδοθεί την επόμενη φορά γίνεται κατά τη διάρκεια συνεδρίου της UPU. Εκείνο που εγκρίνεται τελικά, παίρνει το όνομα του τόπου του συνεδρίου στο οποίο επελέγη, όπως Ναϊρόμπι, Ντόχα, κτλ. Το μοντέλο του Ναϊρόμπι κυκλοφόρησε για πρώτη φορά την 1η Ιουλίου 2009 και παρέμεινε σε ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της UPU, τα "Ναϊρόμπι" εκδόθηκαν και διατέθηκαν από 120 χώρες, ξε-

πέρασαν τα τέσσερα εκατομμύρια τεμάχια και η αξία τους ξεπέρασε τα 5 εκατομμύρια δολάρια.

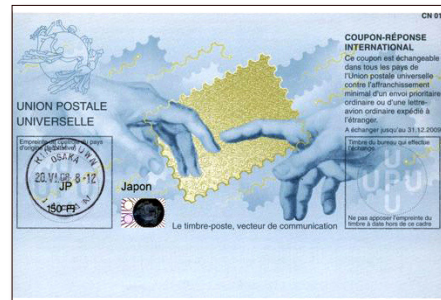
Το μοντέλο της Ντόχα προέκυψε από το

πρόσφατο συνέδριο της πρωτεύουσας του Κατάρ, άρχισε να διατίθεται την 1η Ιουλίου 2013 και θα μπορεί να χρησιμοποιείται μέχρι το τέλος του 2017.

Μετά την λήξη της ισχύος των Διεθνών Απαντητικών Κουπονιών, δίνεται προθεσμία για την ανταλλαγή τους με τα νέα.

Παρά την περιορισμένη θεματική σημασία τους, υπάρχουν εντούτοις αξιοποιήσιμες παραστάσεις για αρκετά θέματα, γι' αυτό και δεν είναι σπάνια η παρουσία τους σε θεματικές συλλογές, αποδεικνύοντας ότι οι δημιουργοί αυτών των συλλογών τα γνωρίζουν πότε και πώς να τα αξιοποιούν.

(Συνεχίζεται)

Η Λήδα και ο κύκνος

Η Λήδα ήταν μυθική βασίλισσα της Σπάρτης. Με τον σύζυγό της τον Τυνδάρεω απέκτησαν τέσσερα παιδιά: Την Φοίβη, την Φιλονόη, την Τιμάνδρα και την Κλυταιμνήστρα. Αργότερα, σε συνεύρεσή της με τον Δία, έγινε μητέρα των Διοσκούρων Κάστορα και Πολυδεύκη και της Ωραίας Ελένης.

Η ομορφιά της ήταν απaráμιλλη. Ήταν τόσο ωραία, ώστε διεκδικούσαν την καταγωγή της πολλές ελληνικές πόλεις, όπως η Σπάρτη, η Αιτωλία, η Κόρινθος κ.ά..

Ο Ευριπίδης την αποκαλεί «Λήδα Θεσιάδα» ως κόρη του Θεσίου, ενώ ο Εύμηλος στα Κορινθιακά αναφέρει ότι ήταν κόρη του Γλαύκου, γιου του Σισύφου εκ της Παντειδίας.

Κάποτε ο Δίας την είδε στον Ταύγετο, θαμπώθηκε από την ομορφιά της και την ερωτεύθηκε κεραυνοβόλα. Προσπαθώντας να την προσεγγίσει, ζήτησε τη βοήθεια της θεάς Αφροδίτης, η οποία, σαν θεά του έρωτα, ήξερε ποιες μεθόδους να χρησιμοποιήσει. Σκέφτηκε λοιπόν και αποφάσισε να τον μεταμορφώσει σε Κύκνο, ενώ η ίδια πήρε τη μορφή αετού και άρχισε την καταδίωξή του. Βλέποντας η Λήδα τον κύκνο να καταδιώκεται, αισθάνθηκε συμπάθεια και τον πήρε μέσα στην αγκαλιά της για τον σώσει. Ήταν ακριβώς αυτό που επεδίωκε ο Δίας και αμέσως επωφελήθηκε. Γι' αυτό και λίγο αργότερα η Λήδα γέννησε δύο αυγά. Από το ένα βγήκαν ο Πολυδεύκης και η

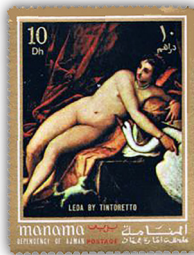
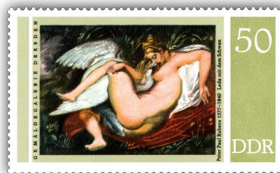
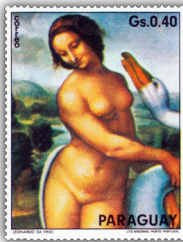
Ωραία Ελένη, τα παιδιά του Δία, και από το άλλο ο Κάστωρ και η Κλυταιμνήστρα, τα παιδιά του Τυνδάρεω.

Ο μύθος της Λήδας και της συνεύρεσής της με το Δία ενέπνευσε πολλούς αρχαίους αλλά και νεότερους καλλιτέχνες. Όλοι επικεντρώθηκαν στη σκηνή της ερωτικής τους περίπτουσης. Πλήθος τέτοιων παραστάσεων απαντώνται σε αγγεία, αλλά και σε γλυπτά, όπως μία μαρμάρινη στήλη που βρέθηκε στην Αθήνα και βρίσκεται το Βρετανικό Μουσείο και το γλυπτό σύμπλεγμα που φυλάσσεται στο Καπιτώλιο, όπου ο Δίας ως καταδιωκόμενος κύκνος βρίσκεται στον κόλπο της Λήδας. Δύο ακόμη γλυπτά στο μουσείο της Φλωρεντίας παριστούν τη Λήδα να θωπεύει τον κύκνο: στο ένα ο χιτώνας της φέρεται κρεμασμένος από τον ένα ώμο και αφήνεται να πέφτει μέχρι τους αστραγάλους της, αφήνοντας το κορμί της ημίγυμνο. Περίφημο είναι και το μωσαϊκό της ρωμαϊκής Οικίας της Λήδας που βρίσκεται στην Παλαίπαφο, στη σημερινή Κούκλια της Κύπρου.

Την περίοδο της Αναγέννησης, του Ροκοκό αλλά και μετέπειτα, αρκετοί καλλιτέχνες απεικόνισαν τη Λήδα. Γνωστά έργα είναι *Η Λήδα και ο Κύκνος* του Λεονάρντο ντα Βίντσι, έργα του Ραφαήλ, του Κορρέτζο, του

Βερονέζε, του Τιντορέττο, του Ρούμπενς και άλλων.

Π. Λ.

Το κουκλοθέατρο δεν ήταν πάντα ένα είδος ψυχαγωγίας για παιδιά. Στην αρχή, η χρήση του ήταν μυστικιστική και είχε θρησκευτικό χαρακτήρα. Οι καταγραφές για το κουκλοθέατρο προέρχονται από την Αρχαία Ελλάδα, την Αρχαία Αίγυπτο και την Άπω Ανατολή. Οι πρώτες χρήσεις της τελετουργικής κούκλας εντοπίζονται στην Μεσοποταμία, σημερινό Ιράκ και Πακιστάν, γύρω στο 3000-2000 π.Χ. Στην Αρχαία Αίγυπτο υπάρχουν αρχαιολογικές ανασκαφές που αποδεικνύουν ότι πραγματοποιούνταν θρησκευτικές τελετές με την χρήση κούκλας. Επίσης, στην Αρχαία Ελλάδα υπάρχουν καταγραφές για κάποιο είδος κουκλοθέατρου με την χρήση της αρθρωτής “νευρόσπαστης” κούκλας, δηλαδή της σημερινής μαριονέτας.

Το κουκλοθέατρο ξεκίνησε να αναπτύσσεται γύρω στον 17ο αιώνα. Στην Ιταλία είχε αρχίσει να κάνει την εμφάνισή του ένας συνδυασμός όπερας με την τέχνη της κούκλας. Αργότερα, στο τέλος του 18ου αιώνα ξεκίνησε από την Ιταλία το “Fantoccini”,

το οποίο επεκτάθηκε και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Το “Fantoccini” ήταν ένα πολύ εξειδικευμένο είδος βαριετέ με μαριονέτες, στα θέματα του οποίου κυριαχούσε συχνά το μαύρο χιούμορ.

Από τα τέλη του 19ου και στα μέσα του 20ου αιώνα, το κουκλοθέατρο ακολούθησε όλες τις κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές της εποχής. Πέρασε από τον Ρομαντισμό, την βιομηχανική επανάσταση, τον Μοντερνισμό και τα διάφορα καλλιτεχνικά ρεύματα του Μεσοπολέμου και του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Από τα μέσα του 20ου αιώνα και έπειτα, το κουκλοθέατρο επηρεάστηκε περισσότερο από την άφιξη της τεχνολογίας και των επιτευγμάτων της που το έκαναν πιο μοντέρνο και ελκυστικό σε όλες τις ηλικίες.

Στο κουκλοθέατρο υπάρχουν 6 είδη κούκλας, οι οποίες κατασκευάζονται από διάφορα υλικά, όπως χαρτί, βαμβάκι, πλαστικό, χαρτόνι, ύφασμα, σπάγγο, φελιζόλ, τσόχα και ξύλο.

Οι κουκλοπαίχτες συνήθως χρησιμοποιούν τις γαντοκούκλες, ώστε να

Ο L. Mourquet, δημιουργός του Γκινιόλ, του εθνικού ήρωα του γαλλικού κουκλοθέατρου.

μπορούν να κινούν ευκολότερα τα δάχτυλα των χεριών τους. Οι γαντοκούκλες καλύπτουν είτε ολόκληρη την παλάμη, είτε μέρος αυτής. Η “Μαρότα” είναι ένας ακόμα τύπος κούκλας. Σε αυτή την κατηγορία το κεφάλι της κούκλας στηρίζεται πάνω σε μία ξύλινη ράβδο και ο τρόπος χειρισμού της στηρίζεται στο ένα ή στα δύο χέρια. Οι μαριονέτες είναι οι γνωστές “νευρόσπαστες” κούκλες που χρησιμοποιούσαν στην Αρχαία Ελλάδα. Ο χειριστής συνήθως χρησιμοποιεί νήματα και ένα ξύλο για να κατευθύνει τις μαριονέτες κατά την διάρκεια της παράστασης.

Ένα άλλο δημοφιλές είδος κούκλας είναι η δακτυλόκουκλα. Οι δακτυλόκουκλες είναι πιο απλές στην κατασκευή και στην χρήση τους, καθώς ο χειριστής τις εφαρμόζει στα δάχτυλά του.

Τέλος, υπάρχει και το “Muppet show”, το τηλεοπτικό κουκλοθέατρο που σημείωσε μεγάλη επιτυχία και κατάκτησε το κοινό διεθνώς. Στο “Muppet show” θα αναφερθούμε σε ξεχωριστό άρθρο.

Η Ελλάδα στην Τουρκοκρατία γνώρισε το κουλοθέατρο μέσα από τις φιγούρες του Καραγκιόζη και του Φασουλή. Ο κόσμος ταυτιζόταν μέσα από αυτές τις φιγούρες, με τα βιώματά και τα καμώματά τους. Ωστόσο πριν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ιδρύθηκαν στην Αθήνα κάποιοι

θίασοι κουκλοθέατρου, οι οποίοι απευθύνονταν κυρίως στο παιδικό κοινό. Το 1934-1935 ιδρύονται οι “Ζωντανές Μαριονέτες του Ζαπτείου” των Χ. Διαντισίου και Ν. Ακίλογλου σε συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο. Το 1939 ιδρύεται το “Κουκλοθέατρο Αθηνών” από την Ελένη Θεοχάρη Περάκη. Ο Μπαρμπά Μυτούσης, ο Κλούβιος και η Σουβλίτσα γίνονται οι πιο διάσημοι ήρωες του “Κουκλοθέατρου Αθηνών” και κρατούν συντροφιά στους μικρούς φίλους τους μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του ‘80.

Μετά το τέλος της δικτατορίας στην Ελλάδα, εμφανίζονται η “Ντενεκεδούπολη” της Ευγενίας Φακίνου και το “Θέατρο της Κούκλας” των Τάκη και Μίνας Σαρρή. Την δεκαετία του 1980 η οικογένεια Σοφιανού σε συνεργασία με την ΕΡΤ μεταφέρει στους τηλεοπτικούς μας δέκτες την “Φρουτοπία” (1985) του Ευγένιου Τριβιζά και “Του κουτιού τα παραμύθια” (1987).

Τα τελευταία 30 χρόνια δημιουργήθηκαν περισσότεροι επαγγελματικοί θίασοι και πολλά φεστιβάλ κουκλοθέατρου. Τα φεστιβάλ της Ύδρας, της Κρήτης, της Καλλιθέας και του Κιλκίς έχουν συμβάλει τα μέγιστα, φέρνοντας στην χώρα μας πλήθος καλλιτεχνών και θεατρικών παραστάσεων από όλο τον κόσμο.

«Ο Θεός σώζει τον βασιλέα»

Παρά τις προσπάθειες πολλών ερευνητών, δεν έχει εξακριβωθεί ακόμη ποιος είναι τελικά ο συνθέτης του «Ο Θεός σώζει τον Βασιλέα-Βασίλισσα», εθνικού ύμνου του Ηνωμένου Βασιλείου. Αναφέρονται πολλές εκδοχές, μία από τις οποίες είναι και η ακόλουθη, που περιγράφεται με πολύ χιούμορ σε ανυπόγραφο διαδικτυακό άρθρο, από ένα Γάλλο με φιλοπαίγμονα διάθεση.

Όλα ξεκίνησαν τον Ιανουάριο του 1686, όταν ο Λουδοβίκος 14ος (Εικ.1) αρρώστησε ξαφνικά. Φαίνεται ότι ένα φτερό από τα μαξιλάρια που κοσμούσαν το κάθισμα της άμαξάς του τον τρύπησε, προκαλώντας ένα απόστημα στον πρωκτό. Απόστημα που έπρεπε να υποστεί άμεσα ιατρική φροντίδα για να αποτραπεί η μόλυνση της πληγής. Όμως οι γιατροί του βασιλιά, τρομοκρατημένοι από την ιδέα να βάλουν το χέρι τους στην «έδρα της μοναρχίας», επέλεξαν εναλλακτική ιατρική, όπως αλοιφές. Ωστόσο, αυτή η μέθοδος δεν έδωσε αποτελέσματα. Πέρασαν σχεδόν 4 μήνες και οι βασιλικοί πόννοι δεν σταμάτησαν.

Ξαφνικά, γύρω στις 15 Μαΐου, οι χειρουργοί, πράσινοι από το φόβο τους, υποψιάστηκαν ότι υπάρχει συρίγγιο. Ήταν γενικός πανικός. Τέλος, ο πρώτος τη τάξει χειρουργός Félix de Tassy πήρε την απόφαση να επέμβει. Σκέφτηκε μάλιστα να παραγγείλει σε χρυσοκόο ένα ειδικό μικρό χειρουργικό μαχαίρι, η λεπίδα του οποίου θα καλυπτόταν με ασημένιο καπάκι. Χρειάστηκαν όμως άλλοι 5 μήνες για να φτιαχτεί αυτό το μικρό στολίδι, αντάξιο για μια επέμβαση στον βασιλικό πρωκτό.

Η επέμβαση πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου, χωρίς αναισθησία! Καθώς όμως η πληγή δυσκολευόταν να κλείσει και να επουλωθεί, έγιναν ακόμη 2 επεμβάσεις.

Τελικά, χρειάστηκε να φτάσουν τα Χρι-

στούγεννα του 1686 για να λυτρωθεί ο βασιλιάς από το πρόβλημα και να τεθεί τέρμα στις φήμες που είχαν διαδοθεί στο εξωτερικό, ότι ο Louis XIV ήταν σε αγωνία.

Μόλις έγινε γνωστό το χαρούμενο αποτέλεσμα, μαζί με τις προσευχές του λαού και των κυριών της σχολής του Σεν Σιρ (Saint Cyr, ίδρυμα που είχε δημιουργήσει ο Λουδοβίκος με παρότρυνση της Μαντάμ ντε Μεντενόν, κατοπινής μοργανατικής συζύγου του βασιλιά, Εικ.2), οι κυρίες του Σεν Σιρ αποφάσισαν να συνθέσουν έναν ύμνο για να γιορτάσουν τη θεραπεία του βασιλιά. Τους σίχους ανέλαβε να γράψει η Μαντάμ ντε Μπρινόν (de Brinon), ανιψιά της Μαντάμ ντε Μεντενόν, τους οποίους και έδωσε για μελοποίηση στον σπουδαίο συνθέτη Ζαν Μπατίστ Λυλί (Jean-Baptiste Lully, Εικ. 3).

Έκτοτε, και κάθε φορά που ο βασιλιάς επισκεπτόταν το σχολείο τους, οι νεαρές κυρίες του Σεν Σιρ συνήθιζαν να τραγουδούν περιστασιακά αυτόν τον μικρό ύμνο.

Μια μέρα του 1714, περνώντας από τις Βερσαλλίες ο συνθέτης Γκέοργκ Φίλιπ Χέντελ (Georg Friedrich Handel, Εικ 4), άκουσε αυτόν τον ύμνο, τον βρήκε όμορφο, και αμέσως σημείωσε τις λέξεις και τη μουσική του. Όταν αργότερα

πήγε στο Λονδίνο, ζήτησε από έναν κληρικό να του μεταφράσει τους λίγους σίχους του ύμνου, κάτι που έγινε επιτόπου.

Έχοντας και τα αγγλικά λόγια (God save

1

2

3

the King κλπ.), ο Χέντελ πήγε αμέσως στα ανάκτορα και προσέφερε τον ύμνο στον βασιλιά, ως δικό του έργο. Πολύ κολακευμένος, ο Γιώργος Α' (Εικ.5) συνεχάρη το συνθέτη και του δήλωσε ότι στο εξής το «Ο Θεός σώζει τον Βασιλέα» θα εκτελείται

4

κατά τη διάρκεια επίσημων τελετών. Έτσι, ο ύμνος αυτός που φαίνεται βαθιά βρετανικός, γεννήθηκε από τη συνεργασία:

- Μιας Γαλλίδας (Mme de Brinon),
- Ενός Ιταλού συνθέτη πολιτογραφημένου Γάλλου (Jean-Baptiste Lully)
- Ενός Άγγλου ιερέα (Carrey)
- Ενός Γερμανού συνθέτη πολιτογραφημένου Βρετανού (Georg Friedrich Händel) και...

5

...μιας τρύπας στον ...πισινό της Αυτού Μεγαλειότητος! Ένας ύμνος που για τη δημιουργία του συνέβαλαν άτομα από τη Γαλλία, Ιταλία, Αγγλία και Γερμανία, και που στην πραγματικότητα είναι καθαρά ευρωπαϊκός!

Εάν το φτερό δεν είχε μπει κατά λάθος στα οπίσθια του Λουδοβίκου 14ου, ποιος θα ήταν ο βρετανικός ύμνος σήμερα; Και ακούγοντας εφεξής το «God save the Queen», δεν θα σας έρχεται στο μυαλό αυτό το μικρό φτερό;

Π. Λ.

Λόγια και μουσική του βρετανικού ύμνου.

Τα κίβι

Τα κίβι (του γένους Αρτέρυχ) είναι οι σημερινοί εκπρόσωποι μιας ομάδας πτηνών, μερικά από τα οποία ήταν γιγαντώσιμα και κατοικούσαν στη Μαδαγασκάρη και τη Νέα Ζηλανδία την εποχή των τελευταίων παγετώνων.

Οι πιο γνωστοί πρόγονοι των κίβι είναι τα Μόα, που ονομάζονταν έτσι από τους αυτόχθονες Μαορί και έζησαν μέχρι τα τέλη του 18ου αιώνα. Πρέπει να υπήρχαν περίπου είκοσι είδη, με το μεγαλύτερο από αυτά να φτάνει στα 4 μέτρα μήκος. Δείγμα Μόα αυτού τέτοιου μεγέθους σώζεται στο Μουσείο του Ουέλλινγκτον.

Τα σημερινά κίβι είναι μικρά και ζυγίζουν ένα έως τέσσερα κιλά. Τα ραχιαία φτερά τους είναι αραιά και μοιάζουν με χονδροειδείς τρίχες.

Διακρίνουμε δύο είδη, όλα περιορισμένα σε ορεινές δασικές περιοχές και σε ξέφωτα της Νέας Ζηλανδίας: το μεγάλο κίβι (Australis),

με τρία υποείδη που συναντάμε και στα δύο νησιά της χώρας και έχουν ομοιόμορφο καφέ φτέρωμα, και το κίβι (A owenii) με δύο υποείδη που φέρουν πτέρωμα διάσπαρτο με φωτεινές κηλίδες και βρίσκεται μόνο στο Νότιο Νησί.

Τα κίβι είναι νυκτόβια πουλιά και τρέφονται με έντομα, προνύμφες, σκουλήκια και πεσμένα φρούτα. Το αυγό τους είναι τεράστιο. Ένα θηλυκό 4 κιλών βάρους γεννά αυγό 450 γραμμαρίων.

Αξιοπεριεργό είναι ότι τόσο την επώαση, όσο και την ανάπτυξη των νεοσσών αναλαμβάνει αποκλειστικά το αρσενικό.

Λ. Τ.

Η κολοκυθιά

Πασίγνωστο φυτό που όμως μόνον τα τελευταία χρόνια έχει αποκτήσει μεγάλη δημοτικότητα και εμπορική αξία. Παλαιότερα ήταν το αγαπημένο αλλά και χρήσιμο φυτό των σπιτικών κήπων στα χωριά και τα νησιά μιας. Πολύ εύκολη η καλλιέργειά του, με σημαντική συμβολή στο φτωχικό φαγητό πολλών οικονομικά ανήμπορων. Σήμερα η καλλιέργεια του έχει επεκταθεί για διαιτητικούς και γαστρεμαργικούς λόγους που θα δούμε παρακάτω, ώστε η ετήσια παραγωγή του στη χώρα μας να πλησιάζει τους 70000 τόνους. Η ποσότητα αυτή προέρχεται από συνολική καλλιεργούμενη έκταση 45000 στρεμμάτων, δεδομένου ότι καλλιεργείται πλέον και εκτός εποχής, σε θερμοκήπια.

Ανήκει σε μια πλούσια βοτανική οικογένεια που περιλαμβάνει πολλά δημοφιλή και ζουμερά φρούτα και καρπούς, όπως καρπούζι, πεπόνι, αγγούρι, κ.ά. Αλλά και η ίδια η κολοκυθιά είναι φυτό με μεγάλη παραλλαγή ειδών που παράγουν καρπούς διαφορετικών μεγεθών και χρήσεων (κολοκυθάκια, κολοκύθα κ.ά.). Αποτελεί ένα είδος με μεγάλη προσαρμοστικότητα. Το συναντάμε σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη όπου ασκείται η γεωργία

και περιλαμβάνει ποικιλίες που παράγουν καρπούς διαφόρων μεγεθών, γέυσεων και σχημάτων, κυρίως κυλινδρικών ή σφαιρικών.

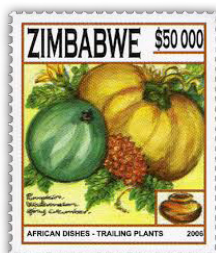
Το φυτό χαρακτηρίζεται από βλαστούς αρκετά μεγάλου μήκους που απλώνονται στο έδαφος ή αναρριχώνται σε υποστυλώματα με μεγάλα εντυπωσιακά παλαμοειδή φύλλα και ανθοφορία όπου κυριαρχούν το κίτρινο και πορτοκαλί χρώμα. Τα χαρακτηριστικά αυτά δίνουν στο φυτό, πέραν των άλλων, και διακοσμητικές ιδιότητες για χρήση σε κάποιες κατάλληλες περιπτώσεις.

Η κολοκυθιά και οι καρποί της κατέχουν ιδιαίτερη θέση στην λαογραφία και στην καθημερινή ζωή μας με παροιμίες, γνωμικά κ.λπ., όπως το παιχνίδι της κολοκυθιάς, η παροιμιακή ρήση «κολοκύθια στο πάτερο», «κολοκύθια με τη ρίγανη» ή τέλος το παραμύθι της Σταχτοπούτας και η άμαξα που μετατρέπεται σε κολοκύθα.

Οι κυριότερες ποικιλίες που λαχανεύονται είναι αυτές που παράγουν τα γνωστά κολοκυθάκια, γνωστά για την ποικίλη χρήση τους στην μαγειρική, αλλά και η κολοκύθα η μεγίστη, με καρπούς που μπορεί να αποκτήσουν ακόμη και 50 κιλά βάρος. Οι καρποί

Πανέμορφοι οι ανθοί της κολοκυθιάς.

αυτοί μας δίνουν μια ζουμερή σάρκα με περιεκτικότητα σε νερό πάνω από 90% που χρησιμοποιείται ευρύτατα στην γαστρονομία (πίπτες, σουπές διαφόρων γεύσεων κ.ά.). Πολλές ποικιλίες παράγουν μεγάλους σπόρους πλούσιους σε υδατάνθρακες, βιταμίνες, μέταλλα κ.λπ., που όταν ψηθούν με αλάτι παράγουν τον γνωστό πασατέμπο. Τις μεταπολεμικές δεκαετίες του περασμένου αιώνα ο πασατέμπο (λέξη με ιταλική ρίζα *passo tempo* = περνάω την ώρα μου) ήταν ένας φτηνός αλλά πολύ δημοφιλής ξηρός καρπός, που τον πουλούσαν στους δρόμους πλανόδιοι σε χάρτινα αυτοσχέδια χωνάκια, πολλές φορές στα υπαίθρια σινεμά ή στα γήπεδα. Η δημοτικότητά του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε γράφτηκαν και τραγούδια που έχουν αναφορά στον πασατέμπο (Βέμπο, Χιώτης).

Σήμερα πλέον έχει αναβαθμισθεί. Λόγω της πλούσιας περιεκτικότητας σε ιχνοστοιχεία που αναφέρθηκε προηγουμένως, κατατάσσεται στις πολύ ωφέλιμες τροφές, αλλά σε κατανάλωση χωρίς αλάτι και φούρνισμα.

Η κολοκύθα όμως αποτελεί και το σύμβολο μιας εορτής (Halloween) που τελείται το βράδυ της 31ης Οκτωβρίου, παραμονή της εορτής των Αγίων Πάντων, στις Αγγλοσαξονικές χώρες και κυρίως στις Η.Π.Α.,

όπου και μεταφέρθηκε ως έθιμο από τους πρώτους αγγλοσάξονες μετανάστες. Η εορτή αυτή γίνεται προς τιμήν των νεκρών (κατά πολλούς παγανιστικής προέλευσης), κατά την οποία τα νεαρά παιδιά μεταμφιεσμένα με τρομακτική ή κωμική μεταμφίεση, γυρίζουν τα σπίτια ζητώντας κέρασμα με ειδικά γλυκά της ημέρας.

Τέλος, ιδιαίτερη οικονομική σημασία αποκτά σήμερα η χρήση της κολοκυθιάς στην παραδοσιακή καλλιέργεια ενός πολύ δημοφιλούς καλοκαιρινού φρούτου, όπως είναι το καρπούζι, η ρίζα του οποίου σαπίζει εύκολα μετά από διάφορες μικροβιολογικές προσβολές, και ιδιαίτερα κατά την χρήση βελτιωμένων ποικιλιών που έχουν προέλθει από γενετικές διασταυρώσεις. Το πρόβλημα έχει αντιμετωπισθεί με μεγάλη επιτυχία και έχει πλέον πρακτική εφαρμογή

με τον εμβολιασμό δια προσεγγίσεως του σπορόφυτου καρπούζιού επάνω σε υποκείμενο κολοκυθιάς. Ο εμβολιασμός αυτός, αν και επιβαρύνει το κόστος της καλλιέργειας, μειώνει την χρήση φυτοφαρμάκων ή τον κίνδυνο απωλειών.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Γεωπόνος- Κηποτέχνης

Η φυλακή

Η χρήση φυλακών εμφανίστηκε παράλληλα με την άνοδο του κράτους ως μορφή κοινωνικής οργάνωσης. Ήταν η ίδια περίοδος κατά την οποία αναπτύχθηκε η γραπτή γλώσσα, ώστε να γίνεται δυνατή η δημιουργία επίσημων νομικών κωδικών, ως επίσημων κατευθυντήριων γραμμών για την κοινωνία.

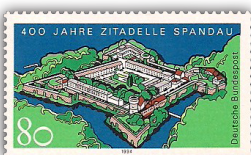
Ο πιο γνωστός από αυτούς τους πρώιμους νομικούς κώδικες είναι ο Κώδικας του Χαμουραμπί, γραμμένος στη Βαβυλώνα γύρω στο 1750 π.Χ. Οι κυρώσεις για παραβιάσεις των νόμων στον Κώδικα του Χαμουραμπί επικεντρώθηκαν σχεδόν αποκλειστικά στην έννοια του «lex talionis» (νόμος των αντιποίνων), όπου οι άνθρωποι τιμωρούνταν ως μορφή εκδίκησης, συχνά από τα ίδια τα θύματα. Αυτή η έννοια της τιμωρίας ως εκδίκηση ή αντίποινα μπορεί επίσης να βρεθεί σε πολλούς άλλους νομικούς κώδικες πρώιμων πολιτισμών, όπως των Σουμερίων, των Ινδών, της Αιγύπτου και του Ισραηλινού Μωσαϊκού Νόμου (Οφθαλμόν αντί οφθαλμού...).

Αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, όπως ο Πλάτων, άρχισαν να αναπτύσσουν ιδέες για τη χρήση της φυλάκισης για την αναμόρφωση των παραβατών και όχι απλά για τιμωρία. Η φυλάκιση ως ποινή χρησιμοποιήθηκε αρχικά για όσους δεν πλήρωναν ή δεν μπορούσαν να πληρώσουν φόρους και πρόστιμα. Γι' αυτό και πολλοί, συνήθως φτωχοί Αθηναίοι, οδηγούνταν στο «Δεσμωτήριο», για αόριστες περιόδους φυλάκισης.

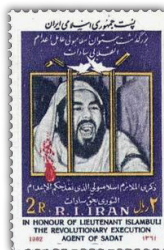
Οι Ρωμαίοι ήταν από τους πρώτους που χρησιμοποίησαν τις φυλακές ως μορφή τιμωρίας και όχι απλώς για κράτηση. Για τη φυλάκιση των κρατουμένων χρησιμοποιήθηκε μία ποικιλία κατασκευών, όπως μεταλλικά κλουβιά, υπόγεια δημόσιων κτιρίων, λατομεία κ.λπ.. Μία από τις πιο αξιοσημείωτες ρωμαϊκές φυλακές ήταν η φυλακή Mamertine, που ιδρύθηκε γύρω στο 640 π.Χ.. Βρισκόταν μέσα σε ένα σύστημα αποχέτευσης κάτω από την αρχαία Ρώμη και περιείχε ένα μεγάλο δίκτυο από μπουντρούμια όπου κρατούνταν οι κρατούμενοι σε άθλιες συνθήκες, μαζί με μολυσμένα ανθρώπινα απόβλητα.

Μια άλλη συνήθης μορφή τιμωρίας ήταν η καταναγκαστική εργασία σε δημόσια έργα. Σε πολλές περιπτώσεις, οι πολίτες καταδικάζονταν σε δουλειά, μία μορφή της οποίας ήταν η αλυσοδέση απείθαρχων σκλάβων σε πάγκους εργασίας, όπου υποχρεώνονταν να εργάζονται σκληρά.

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα στην Ευρώπη, κάστρα, φρούρια και υπόγεια δημόσιων κτιρίων χρησιμοποιήθηκαν συχνά ως προσωρινές φυλακές. Το δικαίωμα και η δυνατότητα φυλάκισης των πολιτών, ωστόσο, έδωσε έναν αέρα νομιμότητας σε αξιωματούχους σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, από βασιλείς και περιφερειακά δικαστήρια έως δημοτικά συμβούλια. Η δυνατότητα να φυλακιστεί ή να εκτελεστεί κάποιος χρησίμευσε ως επίδειξη του ποιος έχει εξουσία έναντι

Το φρούριο του Σπαντάου με τις περίφημες φυλακές.

Κάλεντ Ισαμπούλι, πρωτοστάτης στη δολοφονία του Ανουάρ Σαντάτ και εκτελέστηκε. Δεξιά, ο Νέλσον Μντέλα.

των άλλων.

Μια άλλη κοινή τιμωρία ήταν η καταδίκη των ανθρώπων στη δουλεία της γαλέρας, η οποία περιλάμβανε τον περιορισμό των κρατουμένων στον πυθμένα των πλοίων, όπου τους ανάγκαζαν να κωπηλατούν για την κίνηση πολεμικών ή εμπορικών σκαφών.

Η επιρροή του Γάλλου φιλόσοφου Μισέλ Φουκώ, ειδικά με το βιβλίο του "Πειθαρχία και Τιμωρία: Η Γέννηση της Φυλακής" (1975), ενεργοποίησε την ιστορική μελέτη των φυλακών και τον ρόλο τους στο συνολικό κοινωνικό σύστημα.

Το κίνημα μεταρρύθμισης των φυλακών που προέκυψε αυτή τη στιγμή επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από δύο κάπως αντιφατικές φιλοσοφίες. Η πρώτη βασίστηκε στις ιδέες του Διαφωτισμού για τον ωφελιμισμό και τον ορθολογισμό, και πρότεινε ότι οι φυλακές πρέπει απλώς να χρησιμοποιηθούν ως πιο αποτελεσματικό υποκατάστατο των δημοσίων σωματικών ποινών, όπως το μαστίγωμα, το κρέμασμα κ.λπ. Αυτή η θεωρία που αναφέρεται ως αποτροπή, ισχυρίζεται ότι ο πρωταρχικός σκοπός πρέπει να είναι να γίνει η φυλακή τόσο σκληρή και τρομακτική, ώστε να αποτρέπει τους ανθρώπους από τη διάπραξη εγκλημάτων από το φόβο ότι θα καταλήξουν εκεί. Η δεύτερη θεωρία, η οποία αντιμετώπιζε τις φυλακές ως μια μορφή αποκατάστασης ή ηθικής μεταρρύθμισης, βασίστηκε σε θρησκευτικές ιδέες που εξισώνουν το έγκλημα με την αμαρτία και θεωρεί τις φυλακές ως μέρος όπου θα διδαχθούν οι κρατούμενοι την χριστιανική ηθική, την υπακοή και τη σωστή συμπεριφορά. Αυτοί οι μεταγενέστεροι μεταρρυθμιστές πί-

στευαν ότι οι φυλακές θα μπορούσαν να οικοδομηθούν ως ανθρωπιστικοί θεσμοί ηθικής διδασκαλίας και ότι η συμπεριφορά των κρατουμένων θα μπορούσε να «διορθωθεί» έτσι ώστε όταν απελευθερώνονταν, θα ήταν πρότυπα μέλη της κοινωνίας

Η ιδέα της σύγχρονης φυλακής εισήχθη στην Ευρώπη στις αρχές του 19ου αιώνα. Η τιμωρία συνίστατο συνήθως σε φυσικές μορφές, συμπεριλαμβανομένης της θανατικής ποινής, του ακρωτηριασμού, της μαστίγωσης και των μη φυσικών τιμωριών, όπως την δημόσια διαπόμπευση. Από τον Μεσαίωνα μέχρι τον 16ο και 17ο αι., η φυλάκιση σπάνια χρησιμοποιήθηκε στην Ευρώπη ως τιμωρία από μόνη της. Οι φυλακές ήταν κυρίως για να κρατούν τους υποδίκους και καταδίκους που περίμεναν την ποινή τους.

Στη χώρα μας, φυλακή ή σωφρονιστικό κατάστημα αποτελεί τμήμα του ποινικού δικαστικού συστήματος, στο οποίο άτομα καταδικάζονται επίσημα για εγκλήματα και κρατούνται μέχρι να δικαστούν (δικαστικές φυλα-

κές) ή να ολοκληρωθεί η περίοδος φυλάκισης στην οποία καταδικάστηκαν μετά τη δίκη (σωφρονιστικές φυλακές). Οι σωφρονιστικές φυλακές χωρίζονται περαιτέρω σε αγροτικές και κλειστές.

Πέρα από τη χρήση τους για την τιμωρία εγκλημάτων, αυταρχικά καθεστώτα συχνά χρησιμοποιούν τις φυλακές ως μέσα πολιτικής καταπίεσης για να τιμωρήσουν πολιτικά εγκλήματα, συχνά χωρίς δίκη ή άλλη νόμιμη διαδικασία. Σε καιρό πολέμου, οι αιχμάλωτοι πολέμου μπορεί να κρατούνται σε στρατιωτικές φυλακές ή στρατόπεδα.

Παντελής Λεούσης

Αιχμάλωτοι πολέμου

Το υποβρύχιο Orzel (Αετός) ναυπηγήθηκε στην Ολλανδία το 1938 για λογαριασμό του Πολωνικού Πολεμικού Ναυτικού.

Το 1939, ο πλοίαρχός του, υπακούοντας στις εντολές του Ναυαρχείου να βρει καταφύγιο στο πλησιέστερο ουδέτερο λιμάνι, έφτασε στο Ταλίν της Εσθονίας όπου αποπλίστηκε, του αφαιρέθηκαν οι ναυτικοί χάρτες και το πλήρωμά του τέθηκε υπό περιορισμό.

Στις 18 Σεπτεμβρίου, οι Πολωνοί ναύτες ξέφυγαν της προσοχής των νυκτοφυλάκων, ανέβηκαν στο πλοίο και το οδήγησαν στα ανοιχτά, παίρνοντας μαζί τους και δύο Εσθονούς φρουρούς.

Στόχος τους ήταν να φθάσουν στη Μεγάλη Βρετανία. Ήταν όμως δύσκολο, καθώς έπρεπε να πλεύσουν χωρίς χάρτες, ξεφεύγοντας από τα Γερμανικά πλοία που το καταδίωκαν σε όλη την Βαλτική θάλασσα. Η πλοήγηση γινόταν σχεδόν ολόκληρη τη νύχτα, κατά μήκος των Σουηδικών ακτών και με οδηγό τις θέσεις των φάρων και των φανών που ήταν ορατοί από τη θάλασσα.

Φθάνοντας στο κανάλι του Öresund που χωρίζει το δανέζικο νησί Selandia από τη νοτιότερη κομητεία της Σουηδίας, άφησαν στις ακτές της τους δύο Εσθονούς ομήρους και το υποβρύχιο και μήχαν σε ένα κανάλι, η έξοδος του οποίου οδηγεί στη Βόρεια Θάλασσα.

Παρά τις επιθέσεις που υπέστη το πλοίο από γερμανικά και βρετανικά πολεμικά πλοία, με τα οποία δεν μπορούσε να επικοινωνήσει λόγω βλάβης του ασυρμάτου, κατάφερε να φτάσει στις ακτές της Σκωτίας στις 14 Οκτωβρίου, μετά από σαράντα ημέρες στη θάλασσα.

Στη Σκωτία παρέμεινε σε κατάδυση μέχρι την επισκευή του ασυρμάτου, οπότε μπόρεσε να επικοινωνήσει με τις αγγλικές αρχές, να δηλώσει την ταυτότητά του και να ζητήσει βοήθεια. Αφού οδηγήθηκε στη στεριά για συντήρηση και επισκευές, το Orzel εντάχτηκε στον 2ο Βρετανικό στολίσκο και από τα μέσα Ιανουαρίου 1940 άρχισε περιπολίες στη Βόρεια Θάλασσα.

Τον Απρίλιο του 1940 στάλθηκε στα νορβηγικά νερά για να αντιμετωπίσει τις γερμανικές δυνάμεις που συμμετείχαν στην εισβολή της Νορβηγίας και τη νύχτα της 8ης Απριλίου πέτυχε να βυθίσει ένα κατάφορτο με Γερμανούς στρατιώτες γερμανικό πλοίο στο Ρίο ντε Τζανέιρο.

Στις 23 Μαΐου το πολωνικό πλοίο αναχώρησε για την έβδομη περιπολία του στη Βόρεια Θάλασσα και από εκείνη τη μέρα δεν έδωσε άλλα σημάδια ζωής. Το πλοίο και οι 54 άνδρες του χάθηκαν χωρίς να αφήσουν ίχνη. Η αιτία της εξαφάνισής του εξακολουθεί να είναι άγνωστη και αποτελεί ένα από τα άλυτα μυστήρια

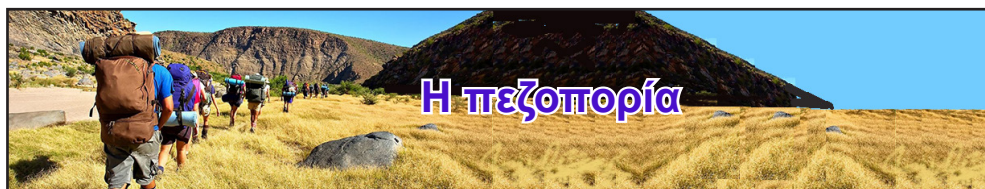
του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η πιο αξιόπιστη υπόθεση είναι ότι ίσως προσέκρουσε σε νάρκη στο κανάλι του Skagerrak όπου κατευθυνόταν και όπου πρέπει να βρισκόταν σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Βρετανικού Ναυαρχείου.

Έτσι τραγικά τελείωσε η σύντομη ζωή του ηρωικού υποβρυχίου και του πληρώματός του, που έκανε τα πάντα για να πολεμήσει τον μισητό εισβολέα. Τους Ναζί που εισέβαλαν ύπουλα και κατέλαβαν την ειρηνική χώρα τους, την Πολωνία.

Π. Λ.

“Το υποβρύχιο φάντασμα”

Η πεζοπορία είναι ο όρος που χρησιμοποιείται περισσότερο για μια μακρά, ζωνηρή βόλτα, συνήθως σε μονοπάτια της υπαίθρου, ενώ η λέξη περπάτημα χρησιμοποιείται για πιο σύντομους, κυρίως αστικούς περιπάτους. Για πολλούς, μία διαδρομή για να θεωρηθεί πεζοπορική πρέπει να είναι μεγαλύτερη των 5 χιλιομέτρων.

Είναι μια δημοφιλής δραστηριότητα που ασκούν πολλοί θιασώτες της, είτε μόνοι τους, είτε σε μικρές συντροφίες, είτε ομαδικά, οργανωμένοι σε φυσιολατρικούς-πεζοπορικούς συλλόγους.

Η πεζοπορία απευθύνεται σε όλους του ανθρώπου ανεξαρτήτου ηλικίας και ειδικά σε όσους αγαπούν το περπάτημα και την περιπλάνηση στη φύση, στο βουνό, στα ποτάμια, στις θάλασσες, στα νησιά και ακόμη στις πόλεις και στις άγνωστες αρχαιότητες.

Στην Ελλάδα, όπως και σε όλο τον κόσμο, υπάρχουν εύκολες, αλλά και δύσκολες διαδρομές, που αξίζει να περπατήσει κάποιος, πάντα με ζωνηρό ή γρήγορο ρυθμό βαδίσματος. Η πεζοπορία δεν χρειάζεται γνώσεις αναρρίχησης ή τεχνικό εξοπλισμό όπως σκοινιά, καρφιά κλπ.

Σε μία οργανωμένη πεζοπορία, είναι απαραίτητα τα μπουτάκια ή τα άρβυλα, διότι παρέχουν στήριξη και προστασία στον αστράγαλο για περπάτημα σε ανώμα-

λο έδαφος, αντοχή στο νερό αν είναι αδιόβροχα, και έχουν αντιολισθητικές σόλες για περπάτημα σε ολισθηρές επιφάνειες όπως πάγο, χιόνι, λάσπη, βρεγμένα φύλλα ή πέτρες. Τα πεζοπορικά μπουτάκια, πρέπει να είναι ένα νούμερο μεγαλύτερο από το παπούτσι που φοράμε συνήθως.

Οι κάλτσες της πεζοπορίας καλύτερα να είναι μάλλινες. Ωστόσο, μάλλινες ή συνθετικές, πρέπει να μην έχουν ραφές.

Απαραίτητα είναι επίσης το αντιανεμικό αδιάβροχο για το χειμώνα, αλλά και για το καλοκαίρι αν η πεζοπορία γίνεται σε ορεινό έδαφος, ένα «καλοζυγισμένο» σακίδιο που να ταιριάζει στην πλάτη, το σκουφί και τα γάντια για τους χειμερινούς μήνες, ενώ για τους θερινούς απαραίτητο ένα καπέλο με μεγάλο γείσο για να προστατεύει από τον ήλιο, είτε στο βουνό ή στη θάλασσα.

Τέλος, τα «μπατόν» πεζοπορίας είναι χρήσιμα και απαραίτητα, διότι βοηθούν στην στήριξη και ισοροπία του σώματος, τόσο σε ομαλά όσο και σε ανώμαλα εδάφη.

Είναι γνωστά από επιστημονικές μελέτες τα πολλαπλά οφέλη στην υγεία που προσφέρει το περπάτημα και, κατά μείζονα

λόγο, η πεζοπορία.

Η τρούφα

Η τρούφα, το λεγόμενο από πολλούς και «χαβιάρι της γης» της κουζίνας, είναι ένα σχετικά σπάνιο είδος υπόγειου μανιταριού, που συμβιώνει και αναπτύσσεται στις ρίζες ορισμένων ειδών δένδρων ή και θάμνων. Φυτρώνει μέσα στο χώμα, πάντα κοντά στις ρίζες δέντρων, και αναπτύσσει μαζί τους μια σχέση αλληλεξάρτησης, αφού ανταλλάσσουν στοιχεία απαραίτητα για την ανάπτυξή τους. Το γεγονός ότι δεν φαίνονται με γυμνό μάτι κάνει τις τρούφες δυσεύρετες, ειδικά για κάποιον που δεν ξέρει πού να τις ψάξει.

Στη γαστρονομία, οι τρούφες είναι από τα πιο πολυτελή και τα πιο ακριβά υλικά, όχι μόνο λόγω της ιδιαιτερότητας της συγκομιδής τους, αλλά και λόγω της πλούσιας και ιδιαίτερης γεύσης τους.

Οι τρούφες εμφανίζονται σε μορφή λίγο πολύ στρογγυλεμένη και είναι το προϊόν της καρποφορίας και το βλαστικό όργανο πολλών γενών υπόγειων ασκομυκήτων. Το ίδιο μικήλιο (σύνολο νημάτων που αποτελούν μέρος του βλαστικού μέρους αυτών των μικροοργανισμών) μπορεί να παράγει πολλές τρούφες, ο χρόνος ωρίμανσης των οποίων ποικίλλει ανάλογα με το είδος. Αναπτύσσονται σε συνδυασμό με ορισμένα λεγόμενα δέντρα τρούφας και μαζεύονται με τη βοήθεια εκπαιδευμένων σκύλων (Εικ. 1), χοίρων (βλέπε εις. τίτλου) ή μιας μύγας του γένους *Suillia gigantea* (Εικ. 2), και στη συνέχεια ανταλλάσσονται τοπικά κατά τη διάρκεια εκθέσεων και

αγορών τρούφας, ή διατίθενται στο ευρύτερο εμπόριο.

Μερικά είδη είναι λιγότερο γευστικά, ενώ άλλα εκτιμώνται ιδιαίτερα και είναι περιζήτητα από τους καλοφαγάδες από την αρχαιότητα.

Το μέγεθός τους κυμαίνεται μεταξύ εκείνου ενός καρυδιού και εκείνο μιας γροθιάς. Σπανιότερα ανακαλύπτονται ακόμη μεγαλύτερες τρούφες, κάτι που εκτοξεύει την αξία τους σε μεγαλύτερα ύψη.

Σε ότι αφορά την τιμή της τρούφας, δεν παρουσιάζει καμία σταθερότητα. Ανεβοκατεβαίνει διαρκώς σαν δείκτης διεθνούς χρηματιστηρίου. Από τις καλύτερες και πιο αρωματικές τρούφες, άρα και πιο ακριβές, είναι εκείνες από την περιοχή Άλμπα της Ιταλίας. Για παράδειγμα, τον Νοέμβρη του 2011, μία λευκή τρούφα των 850 γραμμαρίων από την περιοχή της Άλμπα, έφτασε το αστρονομικό ποσό των 85.000 ευρώ. Στην Ελλάδα, φρέσκες τρούφες καλής ποιότητας μπορούμε να βρούμε από 80 έως και 700 ευρώ το κιλό ή και παραπάνω.

Η τιμή καθορίζεται από το είδος και την ποιότητα.

Τρούφα της ερήμου.

1

2. Στο γραμματόσημο, η μύγα *Suillia gigantea*.

Είτε έχουν αναπτυχθεί αυτοφυώς, είτε προέρχονται από καλλιέργεια, οι τρούφες έχουν μεγάλη ζήτηση. Στην Ευρώπη συγκομίζονται έξι είδη "γκουρμέ" τρούφας: Η Μαύρη (*Tuber melanosporum*), η Λευκή (*Tuber magnatum pico*), η Φθινοπωρινή (*Tuber*

brumale), η Καλοκαιρινή (*Tuber aestivum*) και η Ανοιξιάτικη (*Bianchetto*). Οι πιο περιζήτητες είναι η Λευκή (*Tuber magnatum*) και η Μαύρη (*Tuber melanosporum*). Άλλα είδη προέρχονται από τη Βόρεια Αμερική ή την Κίνα.

Η πολύ υψηλή τιμή των πιο δημοφιλών ειδών ενθαρρύνει τις παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές, γι' αυτό και οφείλουν οι καταναλωτές της να είναι προσεκτικοί με τις απομιμήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παρασκευασμένων προϊόντων που περιέχουν τρούφα.

Αυτό το μανιτάρι είναι το αποτέλεσμα της καρποφορίας ενός υπόγειου μύκητα που ονομάζεται ασκό-καρπος, και αποτελείται από τη σάρκα και ένα λείο ή κονδυλώδη φλοιό αποτελούμενο από πυραμιδοειδή λέπια. Μια εγκάρσια τομή μιας ώριμης τρούφας αποκαλύπτει την παρουσία αυλακωτών λευκών γραμμών που αντιστοιχούν σε αεροφόρες στείρες φλέβες που επιτρέπουν αέριες ανταλλαγές οξυγόνου, διοξειδίου του άνθρακα και υδατμών μεταξύ της σφαίρας του μύκητα και του εδάφους.

Από την τρούφα παράγεται και ένα αρωματικό λάδι, το οποίο είναι σαφώς πιο οικονομικό και το βρίσκουμε ακόμα και στα ράφια των σούπερ μάρκετ. Όμως, δεν έχει το υπέροχο άρωμα και τη γεύση της πραγματικής τρούφας. Τούτο γιατί παράγεται από την εκχύλιση λαδιού με μία αρωματική ένωση που εντοπίζεται στις τρούφες, και όχι από τις ίδιες τις τρούφες.

Η πρώτη αναφορά σε αυτά τα μανιτάρια εμφανίζεται σε πηλίνες πινακίδες των Σουμερίων ηλικίας 2.000 ετών. Στην αρχαία Αίγυπτο η τρούφα ήταν σε μεγάλη εκτίμηση. Στον φαράω Χέοπα (γύρω στο 2600 π.Χ.) άρεσε ιδιαίτερα να γεύεται τρούφες όταν δεχόταν τις αντιπροσωπείες που έρχονταν να τον τιμήσουν.

Οι Έλληνες τις εκτιμούσαν πολύ, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τα παιδιά του Χέριπα, ενός αλλοδαπού που κατοικούσε στην Αθήνα, πήραν την υπηκοότητα ως ανταμοιβή επειδή ο πατέρας τους επιτόνησε έναν νέο τρόπο παρασκευής της τρούφας.

Οι τρούφες ήταν γνωστές στον Πυθαγόρα, τον Θεόφραστο και τον Διοσκουρίδη, ο οποίος τις έβλεπε ως «κονδυλώδεις ρίζες», ενώ στην αρχαία Ρώμη ο Κικέρων τις αποκαλούσε «παιδιά της γης». Τρεις αιώνες αργότερα, ο Πορφύριος τις ονόμαζε «παιδιά των θεών» και ο Πλίνιος έκανε συχνές αναφορές σε αυτές.

Δεδομένου ότι η διάκριση μεταξύ βρώσιμων και δηλητηριωδών μανιταριών είναι μάλλον λεπτή, αυτά αντιμετωπίζονταν πάντα με επιφυλακτικότητα. Το ίδιο συνέβαινε και με τις τρούφες. Παράλληλα, λόγω της υπόγειας ζωής τους και του μαύρου χρώματός τους, τα χρόνια του Μεσαίωνα εξομοιώνονταν με τους καρπούς του Σατανά. Σύμφωνα με το «Δόγμα των Υπογραφών» (που θεωρεί ότι φυσικές τροφές που καταναλώνουμε καθημερινά μοιάζουν με όργανα του σώματός μας), επειδή το σχήμα της τρούφας θυμίζει αυτό των όρχεων, κατά την Αναγέννηση αποδίδονταν σε αυτές αφροδισιακές ιδιότητες.

Στη Γαλλία η τρούφα εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο τραπέζι του βασιλιά Φραγκίσκου Α', και ο προσωπικός γιατρός του βεβαιώνει σε κείμενό του ότι η καλλιέργεια της τρούφας ασκείτο εκείνη την εποχή στη Γαλλία. Ωστόσο, η πραγματική άνθηση στην καλλιέργειά της ξεκίνησε τον 19ο αιώνα, όταν αναπτύχθηκε η σπορά των δέντρων βελανιδιάς, λεγομένων «βελανιδιών τρούφας», που καθιστούσαν το έδαφος ευνοϊκό για την ανάπτυξη αυτών των μανιταριών.

Παντελής Λεούσης

Αχ! Αυτό το πλάνο...

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΕΙΒΑΣΙΑΣ

Peter Suhadolc (Σλοβενία)

1. Προϊστορία της Ορειβασίας

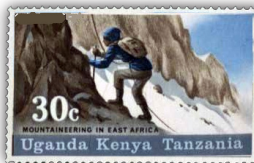
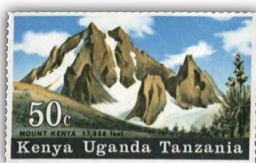
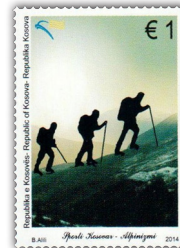
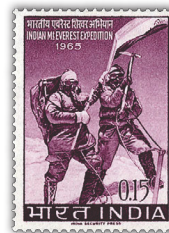
- 1.1. Μυθολογική αφητηρία- προέλευση
- 1.2. Πολεμικές κατακτήσεις
- 1.3. Εμπορικές διαδρομές
- 1.4. Πρώτες γνωστές αναβάσεις
- 1.5. Θρησκευτικά κίνητρα
- 1.6. Κίνητρα επιβίωσης
- 1.7. Επιστημονικά κίνητρα
- 1.8. Πρώτες επιδράσεις στην τέχνη και στη λογοτεχνία
- 1.9. Πρόδρομοι της Ορειβασίας

2. Οι Άλτεις: γένεση και εξέλιξη της ορειβασίας

- 2.1. Γένεση της ορειβασίας: Ο Τραγκιάβι και το Λευκό Όρος
- 2.2. Η ορειβασία στα σπάργανα
- 2.3. Ορειβατικές οργανώσεις
- 2.4. Χρυσή εποχή της ορειβασίας
- 2.5. Ορειβασία χωρίς οδηγό
- 2.6. Η Επανάσταση στις Ανατολικές Άλτεις
- 2.7. Δρόμοι και τελεφερίκ φέρνουν περισσότερους ορειβάτες
- 2.8. Τα τελευταία προβλήματα των Άλπεων
- 2.9. Τεχνικές αναρριχήσεις
- 2.10. Ελεύθερες αναρριχήσεις

3. Αποστολές σε άλλα βουνά

- 3.1. Ο Καύκασος – προπόνηση για μελλοντικές αποστολές
- 3.2. Αμερική – προετοιμασία για τα Ιμαλάια
- 3.3. Από την Αφρική και τη Νέα Ζηλανδία στην Ασία
- 3.4. Η κατάκτηση των γιγάντων
- 3.5. Η κατάκτηση του Έβερεστ, της στέγης του κόσμου
- 3.6. Που πηγαίνει σήμερα η ορειβασία;

Ναζίμ Χικμέτ

Ο Nâzım Hikmet ήταν μια από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της τουρκικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, ένας από τους πρώτους Τούρκους ποιητές που χρησιμοποίησαν ελεύθερους στίχους, χωρίς ομοιοκαταληξία, και ένας από τους πιο γνωστούς Τούρκους ποιητές στη Δύση, με τα έργα του να έχουν μεταφραστεί σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες.

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1901 και πέθανε το 1963 στη Μόσχα. Ο παππούς του ήταν κυβερνήτης της Θεσσαλονίκης, φιλελεύθερος και ποιητής. Ο πατέρας του ήταν δημόσιος υπάλληλος και η μητέρα του, κόρη Πασά, ήταν γλωσσολόγος και παιδαγωγός, μιλούσε γαλλικά, έπαιζε πιάνο και ζωγράφιζε.

Ωστόσο, ο Nâzım καταδικάστηκε στη χώρα του για μαρξισμό και παρέμεινε στην Τουρκία μια αμφιλεγόμενη προσωπικότητα, ακόμη και μετά το θάνατό του. Πέρασε δεκαπέντε χρόνια στη φυλακή, γι' αυτό και χαρακτήρισε την ποίηση ως «την πιο αιματηρή των τεχνών». Όλα τα γραπτά του ήταν αφιερωμένα στην κοινωνική κριτική.

Έγραψε το πρώτο του ποίημα «Η τραυγή της πατρίδας» το 1913. Σπούδασε για λίγο στο γαλλόφωνο Πανεπιστήμιο του Γαλατασαράι στην Κωνσταντινούπολη και εισήλθε στην τουρκική ναυτική σχολή (1915 – 1919), την οποία εγκατέλειψε για λόγος υγείας. Το πρώτο του ποίημα δημοσιεύθηκε το 1918.

Στις 31 Οκτωβρίου 1920, ο Nâzım με ένα φίλο του πήγαν από την Κωνσταντινούπολη στην Άγκυρα με τα πόδια, συμμετέχοντας στο κίνημα ανεξαρτησίας που είχε οργανώσει ο Κεμάλ Ατατούρκ. Στις 35 ημέρες αυτής της πεζοπορίας ο Ναζίμ ήρθε αντιμέτωπος με την «Ανατολική πραγματικότητα» και τις τραγικές συνθήκες διαβίωσης των αγροτών.

Μετά από συνομιλία του Κεμάλ Ατατούρκ

με ένα Πασά θείο του Ναζίμ, έστειλαν το 1921 τους δύο φίλους στο Μπολού, μια πόλη μεταξύ Άγκυρας και Κωνσταντινούπολης, για να διδάξουν σε ένα γυμνάσιο. Ένα χρόνο μετά,

έφυγαν για τη Σοβιετική Ένωση μέσω Μαύρης Θάλασσας και Μπατούμι. Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού ο Χικμέτ έγραψε το πρώτο του ποίημα με ελεύθερο στίχο: «Οι μαθητές των πεινασμένων».

Στη Μόσχα, σπούδασαν κοινωνιολογία στο Κομμουνιστικό Πανεπιστήμιο των Εργατών της Ανατολής (1922-1923) και το 1924, μετά τη δι-

ακήρυξη της Τουρκικής Δημοκρατίας από τον Ατατούρκ, ο Ναζίμ Χικμέτ επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη. Ήταν ήδη μέλος του παράνομου Τουρκικού Κομμουνιστικού Κόμματος.

Ένα χρόνο μετά, το 1925, ο Nâzım έφυγε κρυφά για το Μπακού της ΕΣΣΔ. Την 1η Μαΐου του ίδιου χρόνου καταδικάστηκε από την Τουρκία σε δεκαπέντε χρόνια φυλάκισης για διανομή παράνομων φυλλαδίων. Η ποινή ωστόσο δεν εκτελέστηκε λόγω αμνηστίας που δόθηκε τον Οκτώβριο του 1926.

Η πρώτη του συλλογή ποιημάτων «Τραγούδι γι' αυτούς που πίνουν τον ήλιο» στα τουρκικά δημοσιεύτηκε στο Μπακού το 1928, ενώ την ίδια περίοδο γράφει άρθρα για εφημερίδες και περιοδικά, σενάρια και θεατρικά έργα.

Πολλά από τα ποιήματά του μελοποιήθηκαν από το γνωστό Τούρκο συνθέτη Ζουφού Λιβανελί, ενώ αρκετά μελοποιήθηκαν και από τους δικούς μας Μάνο Λοΐζο και Θάνο Μικρούτσικο.

Με υπουργικό διάταγμα, ο ποιητής ανέκτησε την τουρκική υπηκοότητα που του είχε αφαιρεθεί το 1951 εξαιτίας των πολιτικών του πεποιθήσεων.

Λ. Τ.

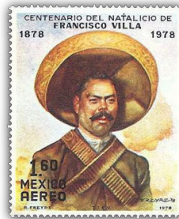

Αναφερόμενοι στο ψάθινο καπέλο, δεν γείσο του είναι μικρό και το καπάκι επίπεδο, σημαίνει ότι αυτό πλέκεται αποκλειστικά με ψάθα. Γι' αυτό και μοιάζουν σωστότερες οι ονομασίες που χρησιμοποιούνται τόσο στην αγγλική (Straw hat) όσο και στην γαλλική (Chapeau de paille) που και στις δύο περιπτώσεις σημαίνουν «καπέλο από άχυρο». Πράγματι, για την κατασκευή αυτών των καπέλων χρησιμοποιείται άχυρο από διάφορα φυτά, καθώς και από καλάμια.

Είναι βέβαιο ότι φοριούνταν από την Αρχαιότητα, χωρίς όμως να γνωρίζουμε τις πρώτες μορφές τους.

Αρχικός προορισμός τους ήταν η προστασία του κεφαλιού από τη ζέση του ήλιου και υπήρχαν ανέκαθεν σε διάφορα σχήματα, με περισσότερο ή λιγότερο φαρδύ γείσο, ψηλό καπάκι, επίπεδα, στρογγυλεμένα κ.λπ. Μερικά ψάθινα καπέλα χρησιμοποιούνται ακόμα επειδή τα επιβάλλει κατά καιρούς η μόδα, αλλά και ως διακοσμητικά στοιχεία μιας στολής.

Όταν έχουν ιδιαίτερα πλατύ γείσο και στρογγυλεμένο καπάκι, το συνηθέστερο όνομά τους είναι «σομπρέρο», από το χαρακτηριστικό είδος παραδοσιακού καπέλου που φοριέται κυρίως στην Κεντρική Αμερική και πιο συγκεκριμένα στο Μεξικό, αλλά και στη Νότια Αμερική. Αν όμως το

Ο Κόσμο των Μεδίκων

τότε λέγεται «του βαρκάρη». Στην Ασία υπάρχουν επίσης κωνικά ψάθινα καπέλα.

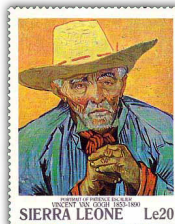
Στην Ευρώπη κατά τον Μεσαίωνα, το ψάθινο καπέλο προοριζόταν για τους αγρότες, και είχε πάντα φαρδύ γείσο, για να προστατεύονται από τον ήλιο.

Στην Ιταλία, τον 16ο αιώνα, με την προτροπή του Κόσμο των Μεδίκων, το ψάθινο καπέλο της Τοσκάνης έγινε το σήμα της κομψότητας όλων των πριγκιπικών αυλών.

Εκείνη την εποχή, η καλλιέργεια άχυρου με προορισμό την υφαντική αποτελούσε πολύ σημαντική οικονομική δραστηριότητα. Καταλάμβανε το ένα τρίτο της καλλιεργήσιμης επιφάνειας και από αυτή τη δραστηριότητα ζούσαν αρκετές δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι.

Άχυρο υφαντικής παραγόταν κυρίως στη Φλωρεντία και σε γύρω πόλεις, και ήταν παγκοσμίως γνωστό ως «Leghorn» από το αγγλικό όνομα του Λιβόρνου, από το λιμάνι του οποίου εξάγονταν καπέλα από άχυρο στην Αμερική και σε άλλες μακρινές χώρες. Το 1870, ο όγκος των εξαγωγών ανήλθε σε 8 εκατομμύρια τεμάχια.

Το 1986, για να διαγωνιστεί η παραδοσιακή παραγωγή του αχύρου στην επαρχία της Φλωρεντίας,

«Ψάθινα καπέλα» των Ρουμπενς, Βαν Γκογκ (δύο), Ρενουάρ και Μορίς Μπαρβύ.

δημιουργήθηκε η «Κοινοπραξία καπέλων της Φλωρεντίας», η οποία συγκέντρωσε περίπου είκοσι συναφείς εταιρείες.

Η καλλιέργεια και η παραγωγή αχύρου και καπέλων άνθιζε επίσης στην Ελβετία και στο Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι τα τέλη του 19ου αι.

Εκείνα τα χρόνια, η παιδική εργασία ήταν ακόμα συνηθισμένη και όταν πλησίαζε το καλοκαίρι και αναμενόταν η αύξηση της ζήτησης των ψάθινων καπέλων, ήταν σύνηθες να προσλαμβάνεται μεγάλος αριθμός παιδιών για την κατασκευή τους.

Στη Γαλλία, από τον 19ο αιώνα, οι πλούσιες γυναίκες φορούσαν στους περιπάτους και στην εξοχή «καπέλο κήπου» (ψάθινο). Επιλέγη να είναι ψάθινο επειδή ήταν ελαφρύ, αλλά με τη βοήθεια λίγων απλών διακοσμητικών στοιχείων, όπως κορδέλες, λουλούδια κλ.π., έπαιρνε έναν περισσότερο εκλεπτυσμένο χαρακτήρα.

Πολλοί οι ζωγράφοι που χρησιμοποίησαν τα πινέλα τους για να απεικονίσουν ψάθινα καπέλα, δίνοντας μάλιστα στα έργα τους τον ίδιο τίτλο: «Ψάθινο καπέλο». Μεταξύ αυτών μπορούμε να αναφέρουμε τον Ρούμπενς, τον Βαν Γκογκ με δύο πίνακες, ο ένας εκ των οποίων είναι αυτοπροσωπογραφία, τον Ρενουάρ και τον Ελβετό Μορίς Μπαρώ.

Τέλος, δεν θα πρέπει να παραλείψουμε τον υπέροχο ομώνυμο πίνακα του δικού μας Νικηφόρου Λύτρα που φυλάσσεται στην Εθνική Πινακοθήκη. Πρόκειται για ένα από τα πιο εντυπωσιακά και τολμηρά έργα του πρώιμου ελληνικού Μοντερνισμού.

Όμορφο ασιατικό καπέλο, πολύτιμο για την καλλιέργεια του ρυζιού.

Φλάουτο της μύτης

Το φλάουτο της μύτης είναι ένα δημοφιλές μουσικό όργανο που παίζεται στην Πολυνησία, σε χώρες του Ειρηνικού και σε μερικές της Αφρικής.

Στα νησιά της Χαβάης, το φλάουτο της μύτης είναι πολύ συνηθισμένο. Κατασκευάζεται από ένα κομμάτι μπαμπού, μήκους 25 έως 53 εκ, με μία τρύπα για τη μύτη και δύο, τρεις ή σπανιότερα τέσσερις για τα δάκτυλα.

Ο αριθμός των οπών για τα δάκτυλα διαφέρει ανάλογα με το μουσικό γούστο του παίκτη. Παίζεται κυρίως σόλο, για προσωπική απόλαυση. Μπορεί ωστόσο να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με τραγούδια και χορούς. Οι δάσκαλοι του χορού λέγεται ότι ήταν σε θέση είτε να κάνουν το φλάουτο να ακούγεται σαν να ψάλλει, είτε να ψάλλουν καθώς έπαιζαν.

Στις Φιλιππίνες, το φλάουτο της μύτης παίζεται με την ακραία μπροστινή άκρη του δεξιού ή του αριστερού ρουθουνιού. Επειδή το «καλαλένγκ» τους είναι μακρύτερο και έχει στενή εσωτερική διάμετρο, είναι δυνατό να παιχτούν διαφορετικές αρμονικές, ακόμα και με τη μάλλον αδύναμη ροή αέρα του ενός ρουθουνιού.

Για να αυξήσουν τη δύναμη της αναπνοής τους μέσω του φλάουτου, οι παίκτες βουλώνουν το άλλο ρουθούνη.

Στην Ταϊβάν υπάρχουν μουσικοί που παίζουν με τη μύτη δύο φλάουτα ταυτόχρονα.

Τέλος, οι Μαορί της Νέας Ζηλανδίας κατασκευάζουν τα φλάουτα από σκαλιστό ξύλο, νεροκολοκύθες ή δόντια φάλαινας, και τα διακοσμούν με πολύ περίτεχνα σκαλίσματα, για να δίνουν την εικόνα ιερού αντικειμένου.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

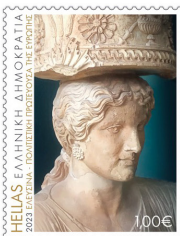
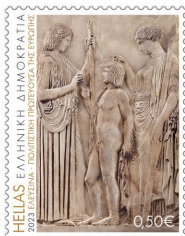
• Στις 4 Απριλίου 2023 κυκλοφόρησε η 3η Αναμνηστική Σειρά Γραμματοσήμων με τίτλο **"ΕΥΡΟΠΑ 2023, Παγκόσμια**

Ημέρα Αδέσποτων Ζώων", η οποία αποτελείται από δύο κλάσεις συνολικής αξίας € 4,30, σε 500.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 3.100 ΦΠΗΚ προς € 7.50 έκαστος και 500 πακέτα σειράς προς € 17.50 έκαστο.

• Στις 9 Μαΐου 2023 κυκλοφόρησε η 4η Αναμνηστική Σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **"ΕΥΡΟΠΑ 2023, Ειρήνη, η μεγαλύτερη αξία της ανθρωπότητας"**, αποτελούμενη 2 γραμμάτσημα συνολικής ονομαστικής αξίας

3,90 €, σε 50.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 3.100 ΦΠΗΚ προς € 7,50, 6.000 τευχίδια προς 7,80 έκαστο και 300 πακέτα σειράς προς € 28,00 έκαστο.

• Στις 27 Μαΐου 2023 κυκλοφόρησε η 5η Αναμνηστική Σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **"ΕΛΕΥΣΙΝΑ, Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2023"**, αποτελούμενη 4 γραμμάτσημα συνολικής ονομαστικής αξίας 4,40 €, σε 200.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 3.000 ΦΠΗΚ προς € 8,50 έκαστος και 400 πακέτα σειράς προς € 19,00 έκαστο.

• Στις 22 Ιουνίου 2023 κυκλοφόρησε η 6η Αναμνηστική Σειρά γραμματοσήμων με τίτλο **"Κοστούμια του Θεάτρου"**, αποτελούμενη από 5 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 6,40, σε 150.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 2.800 σετ των 2 ΦΠΗΚ προς € 10,50, 600 σετ των 5 Καρτών Μάξιμουμ προς € 9,00 το σετ και 300 πακέτα σειράς € 33,00 έκαστο.

ΚΥΠΡΟΣ

• Στις 4 Απριλίου 2023 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"Κύπρος - Ισραήλ, Εναέρια Πυρόσβεση"**, αποτελούμενη από 1 γραμματόσημα ονομαστικής αξίας € 0,75, σε 90.000 τεμάχια. Κυκλοφόρησαν επίσης 4.000 ΦΠΗΚ προς € 1,25 έκαστος.

• Στις 4 Απριλίου 2023 κυκλοφόρησε επίσης η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"Επέτειοι-Γεγονότα"**, αποτελούμενη από 3 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 1,25, σε 55.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 4.000 ΦΠΗΚ προς € 2,05 έκαστος.

• Στις 9 Μαΐου 2023 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"ΕΥΡΩΠΗ 2023 Ειρήνη, η Υψηλότερη Αξία της Ανθρωπότητας"**, αποτελούμενη από 2 γραμματόσημα συνολικής ονομαστικής αξίας € 0,98 σε 55.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 τευχίδια προς € 3,92 και 4.000 ΦΠΗΚ προς € 1,61 έκαστος.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Τμητική διάκριση στη ΦΕΑ

Στη συνεδρίαση του ΔΣ της FEPA της 28ης Απριλίου 2023 ανακοινώθηκε ότι ένα από τα πέντε «FEPA Certification of Appreciation» (Πιστοποιητικά Εκτίμησης της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Φιλοτελισμού) που απονέμονται φέτος σε πέντε ευρωπαϊκά σωματεία έχει ως παραλήπτη την Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών. Η σχετική απονομή του έντυπου πιστοποιητικού θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια της ετήσιας ΓΣ της FEPA, τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Θερμά συγχαρητήρια.

Νέο ΔΣ στην Φ.Ε. Δωδεκανήσου

• Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Φιλοτελικής Ένωσης Δωδεκανήσου που προέκυψε μετά την ΓΣ 12ης Μαρτίου 2023 και τις εκλογές που ακολούθησαν, έχει ως εξής:

Νικόλαος Καρανικόλας Πρόεδρος
Αντώνης Πετρίδης Αντιπρόεδρος
Γεώργιος Καβουκλής Γεν. Γραμματέας
Χαράλαμπος Αναμουρλής Ταμίας
Γεώργιος Περίν Μέλος
Ιωάννης Παραής Μέλος
Γεώργιος Δικαστόπουλος Μέλος
Χρόνης Σταματιάδης Αναπλ. μέλος
Νικήτας Γεροντιούδης Αναπλ. μέλος

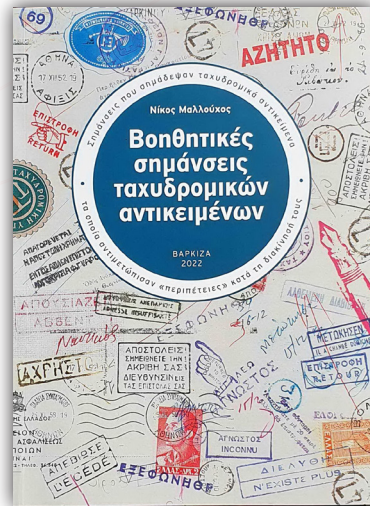
Γένθη

Ένα από τα παλαιότερα και τακτικότερα μέλη του συλλόγου μας, ο Ευάγγελος Ολύμπιος, έφυγε από τη ζωή στις 17 Απριλίου 2023. Ο εκλιπών ήταν άνθρωπος του θεάτρου, σκηνογράφος το επάγγελμα, ο οποίος μετέφερε την αγάπη του για το θέατρο και στις θεματικές συλλογές του. Τακτικός και πολυβραβευμένος εκθέτης εθνικών και διεθνών εκθέσεων, άφησε το στίγμα του στη ιστορία του ελληνικού θεματικού φιλοτελισμού. Θα τον θυμόμαστε πάντα. Θερμά συλλυπητήρια στους δικούς του.

Διαλέξεις

• Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολούθησαμε την Κυριακή, 5 Μαρτίου, στο εντευκτήριο της Φιλοτελικής Εταιρείας Αθηνών, διάλεξη του μέλους μας Αθανασίου Πάσχου με θέμα "Ταχυδρομικά Μονόφυλλα Ελλάδος, 1876-1900".

• Εξίσου μεγάλο ενδιαφέρον είχε και η διάλεξη του Προέδρου της ΕΦΟ Νίκου Μαλλούχου την Κυριακή, 14 Μαΐου, στο ίδιο φιλόξενο εντευκτήριο της ΦΕΑ, με θέμα "Βοηθητικές Σημάνσεις Ταχυδρομικών Αντικειμένων". Η ανωτέρω ομιλία ήταν ταυτόχρονα και παρουσίαση του ομότιπλου πολυσέλιδου πονημάτος του, προϊόντος πολύχρονης επισταμένης έρευνας και μελέτης.

Σημειωτέον ότι το εν λόγω βιβλίο του Νίκου Μαλλούχου τιμήθηκε με το κατ' έτος απονεμόμενο από την ΕΦΟ βραβείο Μπίνου για το καλύτερο ελληνικό φιλοτελικό σύγγραμμα του προηγούμενου έτους (2022).
Εγκάρδια συγχαρητήρια.